

OM azonosító: 031714

**TATABÁNYAI SÁRBERKI ÓVODA
KOMPETENCIA ALAPÚ NEVELÉS
SZEMLÉLETMÓDJÁVAL KÉSZÜLT
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

Tartalomjegyzék

Bevezető gondolatok	4
A pedagógiai program jogszabályi háttere	4
Az óvoda jellemző adatai	5
Küldetésnyilatkozat	6
Óvodakép	6
Gyermekkép	8
Az óvodai élet megszervezésének elvei	9
Személyi feltételek	9
Tárgyi feltételek	14
Az intézmény belső továbbképzési rendszere	14
Helyi pedagógiai érték, innováció	15
Az óvodai nevelés feladatai és szociális hátránycsökkentő tevékenysége	20
Az egészséges életmód alakítása	20
Érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	26
Anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	27
Az óvodai élet tevékenységformái	28
Játék	28
Munka jellegű tevékenységek	30
A tevékenységekben megvalósuló tanulás	32
A külső világ tevékeny megismerése	34
Ének-zene, énekes játék, gyermektánc	37
Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	38
Verselés, mesélés	40
Mozgás	41
Prevenció a mozgásfejlesztésben	44
Vízhez szoktatás	44
A kompetencia alapú óvodai nevelésünk célja és feladata	44
Az óvoda hagyományos ünnepei	45
A gyermekek fejlődésének nyomon követése	47
A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	48
Az óvoda – iskola átmenet támogatása	49
Inkluzív pedagógiai ellátás	50
Sérülésspecifikus gyermekek befogadása, ellátása	50
BTMN gyermekek ellátása	58
Tehetség gondozás	59
Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység	60
Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések	62
A három év alatti gyermekek gondozása-nevelése	63
Az óvoda kapcsolatrendszere	63
A pedagógiai munka dokumentációja	68
A pedagógiai szakmai munka eredményessége	71
A nevelőmunka ellenőrzése-értékelése	72
Irodalomjegyzék	75
Érvényességi rendelkezés	76
Legitimációs záradék	78
Melléklet	80

Intézmény OM - azonosítója: 031714	Készítette a nevelőtestület: Intézményvezető Ph
Legitimációs eljárás - Az érvényességet igazoló aláírások	
Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján a pedagógiai programot a 1. /2021.(01.14.) határozatszámom a nevelőtestület elfogadta: nevelőtestület nevében	20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 118. § (3) a) az óvoda szakmai munkaközössége nevében szakmai véleményt nyilvánított szakmai munkaközösség -vezető
Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján Hetzmann-né Begala Anna mint az Tatabányai Sárberki Óvoda vezetője nyilatkozom, hogy a pedagógiai program jelenlegi módosítása a fenntartótól többletfinanszírozást nem igényel. Intézményvezető Ph	20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § (6) A helyi egészségfejlesztési programot a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készítette el. az iskola-egészségügyi szolgálat/védőnő 128. § (8)*-Az intézmény vezetője az egészségfejlesztési és prevenciós programok elkészítésénél beszerezte az óvodapszichológus véleményét. óvodapszichológus
Az Nkt 26. § (1) bekezdése alapján a pedagógiai programot az óvoda vezetője a 2. /2021 (01.15.) határozatszámom jóváhagyta óvodavezető Ph	
A pedagógiai program módosításának tartalmáról a szülők tájékoztatást kapta: a szülői közösség képviselőjében	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható az óvoda honlapján: www.tatabanya.hu	Érvényes: a kihirdetés napjától 2021. 09.01-től visszavonásig
Verziószám: 4	Iktatószám: 2/22/2021. Készült: 5 eredeti példány

Bevezető gondolatok

Óvodánk pedagógiai programját a nevelőtestület dolgozta ki, építve az Óvodai nevelés országos alapprogramjára, a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira.

Pedagógiai munkánk gyermekközpontú, ennek megfelelően törekszünk a személyiség sokoldalú kibontakoztatására. Támogatjuk a közös szemlélet mellett az óvodapedagógusok módszertani szabadságának érvényesülését, amely színesíti a csoportok életét, növeli óvodai nevelésünk eredményességét. Óvodapedagógusaink és gyógypedagógusaink szakmailag felkészültek, nevelőtestületünkre jellemző az innovatív szemlélet, keressük az új és korszerű pedagógiai módszereket, eljárásokat, melyek hatékonyabbá teszik nevelőmunkánkat, gazdagítják óvodai életünket.

Minden gyermek egyedi képességstruktúrával, egyéni fejlődési ütemmel rendelkezik, ezért fontosnak tartjuk a harmonikus fejlődés érdekében az egyéni bánásmód és differenciált fejlesztés alkalmazását. A szülőket rendszeresen tájékoztatjuk gyermekeik fejlődéséről, szakmai céljainkról, feladatainkról, az óvoda életéről. A szülők véleményükkel, javaslataikkal gazdagítják törekvéseinket, pedagógiai javaslatainkat többnyire a családi nevelésben is érvényesítik.

Minden gyermek számára egyformán magas színvonalú szeretetteljes nevelést biztosítunk és folyamatosan törekszünk a gyermekek között fennálló hátrányok csökkentésére, az esélyteremtésre. Óvodánk nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának. A gyermekeket megillető jogok és egyenlő hozzáférés biztosításával a gyermekek képességeihez, fejlődési üteméhez, aktuális testi-lelki szükségleteihez alkalmazkodunk, komplex személyiségfejlesztésük elősegíti a sikeres iskolakezdet.

A pedagógiai program jogszabályi háttere

Törvények

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2015. évi CXXXIII. törvény az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelemről és gyámügyi igazgatásról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

Kormányrendeletek

- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 2016/679. számú rendelet - Európai parlament és a Tanács (EU) általános adatvédelmi rendelete, GDPR- törvény

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- 229/2012. (VIII.28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény végrehajtásáról
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelete a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktató intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

Egyezmény

- 1992. A gyermekek jogairól szóló ENSZ Egyezmény

Egyéb dokumentumok

- Az óvoda Alapító Okirata
- EFOP-3.1.5-16-2016-00001 azonosító számú „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” kiemelt projekt Megvalósíthatósági tanulmányában és a Projektközpont által küldött elektronikus levelekben rögzített célok, szempontok

Az óvoda jellemző adatai

Az óvoda hivatalos elnevezése: Tatabányai Sárberki Óvoda

OM azonosító: 031714

Alapító Okirat száma: 131/2013. (VIII.29.) kgy. határozat

Az óvoda vezetője: Hetzmann-né Begala Anna

Az óvoda címe, elérhetősége:

Székhely: 2800 Tatabánya, Sárberki ltp. 501-502.

Tel: (34) 310-567 (34) 330-409

email: sarberki.ovoda@gmail.com

Az óvoda telephelye: Tatabányai Sárberki Óvoda. Szivárvány Óvoda Telephely

Címe, elérhetősége: 2800 Tatabánya, Köztársaság út 13.

Tel:(34) 600-906

email: szivovi.tbanya@gmail.com

Az óvoda fenntartója:

Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata

Címe, elérhetősége: 2800 Tatabánya, Fő tér 6.

Tel:(34)/515-700

Az óvoda pedagógiai programját a nevelőtestület készíti és fogadja el.

Programunkban jelenleg hitoktatás nem szerepel, de szülői kérésre a lehetőséget megadjuk és biztosítjuk.

Küldetésnyilatkozat

Az óvodánk feladatának tekinti esélyteremtő szerepének és hátránykompenzációs képességének erősítését.

Ennek érdekében fontosnak tartjuk:

- A nevelőtestület átfogó, intézményre szabott, belső intézményi innovációt támogató és komplex (kiemelten pedagógiai) fejlesztési programokba való bekapcsolódását.
- Helyi, területi és regionális ágazatközi együttműködések kialakítását, működtetését, fenntartását a kitűzött célok elérése érdekében.
- Az óvoda befogadó nevelését erősítő, deszegregációs célú fejlesztése érdekében oktatásszervezési intézkedési tervek fejlesztésének kidolgozását.
- A minőségi nevelés biztosításához szükséges komplex fejlesztést, valamint a lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetett csoportok tanulási sikerességének elősegítését, az egyenlő esélyek megteremtését.

A méltányos óvodai nevelés, az esélyegyenlőség, hátránycsökkentés, és tanulói lemorzsolódás biztosítása érdekében, az EFOP 3.1.5-16-2016-00001 „A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása” elnevezésű projekt óvodai alprojekt cél- és feladatrendszerének elveit érvényesítjük a pedagógiai programunkban.

Óvodakép

A Sárberki óvoda városunk legnagyobb óvodája, amely három épületből áll: két, majdnem egymás mellett álló épületből, a Sárberki Óvodából és a Fejlesztő Óvodai részből, és egy, a közeli lakótelepen álló Szivárvány Óvodából. Óvodánk férőhelyét tekintve 480 gyermek fogadására alkalmas.

Jelenleg 16 csoportos óvodaként működik, homogén és heterogén csoportokkal. Mindhárom épület zöldövezeti, lakótelepi környezetben helyezkedik el.

Óvodánk épülete biztonságos, karbantartott. A közös terek (folyosók öltözők, mosdók) tiszták, időszerű dekorációval törekszünk az esztétikus, barátságos, családi hangulat megteremtésére. Csoportszobáink napfényesek, tágasak, udvarra néző fekvésűek. Gyermekbarát bútorokkal felszereltek, gazdag játékeszközkészlet áll a gyermekek rendelkezésére. Udvarunkon kialakítottunk virágos-, zöldség-és fűszerkertet, melynek gondozásában a gyermekek tevékenyen vesznek részt. Az udvaron lévő komposztládában a kertmunka során keletkező biohulladékot gyűjtjük.

A Sárberki Óvoda Uniós pályázat segítségével akadálymentes: mozgássérült parkoló, rámpa, vezetősáv, hangos térkép, Braille-térkép, indukciós hurok, adóvevő, szöveges és képes jelzőtáblák, akadálymentes WC, akadálymentesített közösségi tér található az épületben, amely nemrég egy teljes felújításon esett át. A telephely főbejárata szintén akadálymentes, rámpával ellátott.

Annak ellenére, hogy óvodánk a városközpontban helyezkedik el, a gyermekek szociális háttere nagyon változatos képet mutat. Ennek oka városunk ipari parkjának bővülése, mely együtt jár a távolabbi régióikból való betelepüléssel, mely óvodánk sokszínűségét mutatja. A családok összetétele heterogén. Vannak jó módban élők, de többségük átlagos színvonalon él. Náluk is észlelhető az életszínvonal romlása, a munkanélküliség megjelenése, a létbizonytalanság, a családok szétesése. Fontos feladatunk az egyéni sorsokkal való törődés.

Óvodánk befogadó intézményként az Alapító Okiratban foglaltak szerint fogadja a különleges bánásmódot igénylő gyermekeket. Nevelésünk gyermekközpontú, inkluzív, ennek megfelelően támogatjuk a személyiség sokoldalú kibontakoztatását, az esélyegyenlőség biztosítását, törekszünk a gyermekek között fennálló hátrányok csökkentésére. Meggyőződéssel hiszünk az inkluzív nevelés értéktöbbletet adó erejében.

Gondoskodunk a gyermekek egyéni és mikrocsoportos fejlesztéséről, prevenciós, korrekciós, rehabilitációs és rehabilitációs célú pedagógiai, gyógypedagógiai eljárások alkalmazásával (SNI, BTMN) is.

Kiemelt figyelmet fordítunk a tehetségek felismerésére, fejlesztésére, gondozására, a hátrányos helyzetű, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek megsegítésére, az esélyegyenlőségük, méltányos nevelésük biztosítására.

Az óvodánk programja:

- Kompetencia alapú óvodai nevelés programja
- Modellprogram az autizmussal élő gyerekek óvodai integrációjának elősegítéséhez
- Add a kezed! A mentális fejlődés segítése sajátos nevelési igényű gyermekeknél.

Óvodánkban kabinetrendszer (pedagógiai, fejlesztő és gyógypedagógiai) működik, melynek feladata, szakmai célja a Kompetencia alapú nevelés alkalmazása, ehhez társul a Jó gyakorlat kidolgozása, gyakorlati alkalmazása, multiplikálása.

A gyermekek számára érzelmi biztonságot nyújtó óvodai légkör megteremtésével, a gazdag tapasztalatszerzést lehetővé tevő fejlesztő tanulási környezet kialakításával hátrányaik csökkenhetnek, kiemelkedő képességeik támogatást kaphatnak.

Gyermekekép

A nevelés elsősorban a család joga és kötelessége, az óvodának ebben kiegészítő szerepe van.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

A személyiség szabad kibontakozásában, az esetleges hátrányok csökkentésében a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Hisszük, hogy minden gyermeket ugyanaz a magas színvonalú szeretetteljes nevelés illet meg. Célunk olyan személyiség nevelése, aki nyitott a körülötte lévő világra, bízik a felnőttekben, elfogadja és tolerálja a másságot, nem ad teret az előítéletnek.

Szeretnénk óvodásainkat optimista életszemléletű, alkalmazkodásra és megújulásra képes, boldog gyermekként látni. Erősítjük azokat a személyiségjegyeket, amelyek az óvodáskor végén megkönnyítik az iskolai közösségbe történő beilleszkedést.

A gyermeket megillető jogok

- A gyermeknek joga van a véleménynyilvánítás szabadságára (13. cikk)
- A gyermeknek joga van a lehető legjobb egészségi állapothoz, valamint ahhoz, hogy gyógyító nevelésben részesülhessen (24. cikk)
- Minden gyermeknek joga van olyan életszínvonalhoz, amely lehetővé teszi a testi, szellemi, lelki, erkölcsi és társadalmi fejlődését (27. cikk)
- A gyermeknek joga van az oktatáshoz az esélyegyenlőség alapján, a fegyelmet a gyermeknek, mint emberi lénynek a méltóságával összeegyeztethetően és ennek megfelelően kell alkalmazni (28. cikk)
- A gyermek oktatásának elő kell segíteni személyiségének kibontakozását, valamint szellemi, fizikai tehetségének és képességeinek a lehetőségek legtágabb határáig való kifejlesztését (29. cikk)
- A gyermeknek joga van hibázni (40. cikk)
- A gyermeknek joga van a pihenéshez, a szabadidő eltöltéséhez, a korának megfelelő játékokhoz és szórakoztató tevékenységhez, ahhoz, hogy szabadon részt vehessen a kulturális és művészeti életben (31. cikk)
- Részletek az 1991. évi LXIV. Törvény a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről.

Az óvodai élet megszervezésének elvei

Személyi feltételek

Intézményvezető	1 fő
Óvodapedagógus	32 fő
Gyógypedagógus	3 fő
Dajka	16 fő
Gyógy – és pedagógiai asszisztens	7 fő
Terapeuta és egyéb munkakörben foglalkoztatott dolgozók száma (óvodatitkár- gazdasági ügyintéző)	2 fő

Nevelőtestület

A nevelőtestület tagjai megfelelő képzettségekkel rendelkeznek. Folyamatos az önképzés iránti igény. Az intézményvezető és a vezetőség felkészültek a pedagógiai munka irányításának, ellenőrzésének feladataira.

A nevelőtestületben működő kabinetek, szakmai munkaközösségek biztosítják a tudásmegosztást, jó gyakorlatok átadását, támogatják a szervezetet a tanulóközösséggé válásban, hozzájárulnak a színvonalasabb, hatékonyabb munkavégzésünkhöz.

Fontos feladat, hogy a dolgozók munkavégzésük során motiváltak és önmagukkal szemben igényesek legyenek. Sokszínű, különböző érdeklődésű és személyiségű nevelőtestületünk alkalmas a változatos kihívások megoldására.

Fontosnak tartjuk:

- pedagógiai program periodikusan ismétlődő módosítását
- belső önértékelési terv folyamatos megvalósítását
- további speciális szakmai felkészültség biztosítását
- munkaerőpótlást (nyugdíjazás esetén)
- számítástechnikai jártasság megszerzését valamennyi munkatárs számára

Cél:

- az eddig elért értékek megőrzése
- hivatástudat erősítése
- szakmai innovatív készség támogatása
- eredmény- és sikerorientáltság
- belső légkör pozitív alakítása, humánus, tolerancia
- jó szervezőkészség
- reális elvárásoknak való megfelelés
- az óvoda hírnevének öregbítése.

Óvodapedagógus

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplő az óvodapedagógus. Elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára, éppen ezért a pedagógusi tevékenységek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia a preventív óvodai nevelés eredményességéhez.

Fontos, hogy az óvodapedagógus egészséges személyiségű, harmóniát, nyugalmat sugárzó legyen. Felelős azért, hogy csoportjában nyugodt, szeretetteljes légkör, stabil szokásrend és következetes szabályrendszer alakítson ki. Segítse gyermekeket tehetségük kibontakoztatásában, a hátrányos helyzetű gyermekeket a felzárkóztatásban, csoportjában a gyermekvédelmi eseteket ismerje fel és kezelje a gyermekvédelmi törvénynek megfelelően. Az óvodapedagógus felkészültsége naprakész legyen, munkáját tudatosan, a tőle telhető legmagasabb színvonalon. Legyen türelmes a gyermekekhez, a pozitív példa kiemelésével segítse, buzdítsa, dicsérje őket.

A nevelőtestületi egység alapja az óvoda pedagógiai programja, melynek megvalósítása minden pedagógus számára kötelező. Az alapelveken belül módszertani szabadságával élhet minden óvodapedagógus. Az adott csoportnak egyéni színezetet adhat a gyermekek összetétele, fejlettsége, érdeklődése, az óvónő személyisége, tehetsége, ambíciója.

A pedagógus, mint modell, legyen:

- hiteles
- nyugalmat, elfogadást, megértést, szeretetet, vidámságot árasztó megjelenésében igényes
- az átlagtól eltérő képességek és személyiségvonások problémáit felismerő, szükség esetén segítséget nyújtó
- a gyermekek adottságaiból eredő különbözőséget tiszteletben tartó, toleráló
- a gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű a pedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, viselkedése, bánásmódja
- a személyes érzelmi kötődések kialakulásának és megerősödésének elősegítésével az ellentétek okainak felderítésével megoldási eljárásokat kereső.

A kompetencia alapú programmal dolgozó óvodapedagógusok a csoportot érintő kérdésekben (napirend, tartalmi kérdés, szervezési probléma és az élet-adta szituációk) a gyermek bevonásával, önállóan és rugalmasan döntenek.

Az óvodapedagógus feladata a gyermeki szükségletek kapcsán

- Az egészséges óvodai környezet megteremtése, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelés.
- Nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör és pozitív attitűd kialakítása. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek egyéni foglalkoztatása, szükség szerint együttműködés a gyógypedagógussal vagy a gyermek fejlődését segítő más szakemberekkel, segítse elő a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását.

- Segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, a gyermek erkölcsi fejlődését, a magatartási szabályok elsajátítását, a családi élet értékeinek megismerését és megbecsülését.
- A gyermek alapvető fizikai szükségleteinek kielégítése.
- Olyan légkör megteremtése, ami elősegíti a gyermek önkifejező, önértékesítő törekvéseit, elősegíti kognitív képességeinek fejlődését.
- Az ismereteket sokoldalúan, tárgyilagosan, változatos módszerekkel közvetítse, szakszerűen tervezve.
- A pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt, valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatát teljesítse (naplóvezetés, egyéni fejlődési napló vezetése, fejlesztési tervek, szakvélemények figyelemmel kísérése, mérési-értékelési feladatok).
- Az óvónő DIFER mérés alapján készítik el az egyéni fejlesztési terveket a mérés eredményét a szülővel megismertetjük

Az óvodapedagógus párok együttműködésének elve

A pedagógiai programban megfogalmazott alapelveken túl is teljes összhangban végezzék napi munkájukat a csoportban, hiszen a gyermekek harmonikus fejlődése érdekében fontos hogy egész nap azonos nevelői hatások ériék őket (napirend, szokásrendszer)

A csoportban dolgozó óvodapedagógusok munkája összehangolt legyen, szakmai tudásban, nevelői attitűd tekintetében jól kiegészítsék, erősítsék egymást.

Az óvodapedagógus feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásában

A gyógypedagógus tanácsait figyelembe véve segíti a gyermek beilleszkedését, elfogadását, elfogadtatását, hátrányai leküzdését és integrációját.

- A gyógypedagógus javaslata alapján valósítja meg a gyermek csoportban történő fejlesztését. A fejlesztés a gyermek sérülés-specifikus szükségleteit figyelembe véve, az egyéni tempójához, fejlettségi szintjéhez és aktuális pszichés állapotához igazodva történik.
- Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a csoportjába járó sajátos nevelési igényű gyermek sérülés-specifikus igényeiről, fejlesztési lehetőségeiről. Ennek megfelelő szakmai tudását ön- és továbbképzéssel folyamatosan bővíti.
- A szakmai előadásokon, bemutató foglalkozásokon és szakmai műhelyeken elsajátítottakat beépíti a mindennapi óvodai életbe, elősegítve ezzel a gyógypedagógiai terápia hatékonyságát.
- Figyelmekkel kíséri a gyermek esedékes kontrollvizsgálatát, a felülvizsgálati kérelmet a gyógypedagógussal együttműködve készíti el.
- Folyamatosan kapcsolatot tart a sajátos nevelési igényű gyermekek szüleivel.

Dajka

A csoportos dajka közvetlenül és tevékenyen részt vesz a nevelés folyamatában. Ismernie kell az óvodapedagógus nevelési elképzeléseit. Magatartásával, beszédstílusával, öltözködésével hatást gyakorol az óvodás gyermekekre. A csoportos dajkának ismernie kell az óvodapedagógusok nevelési elképzeléseit, fejlesztési tervét, a csoport nevelési tervét. A dajka az óvodapedagógus kérése, útmutatása mellett aktívan vegyen részt a gyermekcsoport mindennapi életének megszervezésében és munkájában, a folyamatos napirendnek megfelelően lássa el feladatait. Tartsa be a nevelési elveket, oldjon meg kisebb nevelési feladatokat. Biztosítsa az óvodapedagógus nyugodt munkáját, gondoskodjon a rendről és a tisztaságról. A gyermekek igényeinek megfelelően vegyen részt játékokban. Az óvodapedagógussal egyeztetve készítse elő a foglalkozáshoz szükséges eszközöket, alkalmanként önálló részfeladatot is vállaljon (növények ültetése, gyümölcssaláta készítése). Az óvodapedagógusok és a dajkák heti váltásban nevelik, fejlesztik a gyermekeket.

Pedagógiaiasszisztens

A pedagógiaiasszisztens közvetlenül tevékenyen részt vesz a nevelés folyamatában. Az óvodapedagógus nevelési elképzeléseit, fejlesztési tervét, a csoport nevelési tervét ismernie kell. Az óvodapedagógus irányítása, útmutatása alapján aktívan vegyen részt a gyermekcsoport mindennapi életének megszervezésében, munkájában. Tartsa be a nevelési elveket, oldjon meg kisebb nevelési feladatot. Segítse a tervezett pedagógiai folyamatok megvalósítását, aktív szerepet vállaljon ebben. A gyermek igényeinek megfelelően vegyen részt játékokban. Az óvodapedagógussal egyeztetve készítse elő a foglalkozáshoz szükséges eszközöket, önálló részfeladatokat is vállaljon.

Biztosítsa az óvodapedagógus nyugodt munkájának feltételeit. A gyermekek igényeinek megfelelően vegyen részt játékokban. Kommunikációja során mindig az óvoda érdekeit tartsa szem előtt.

Gyógypedagógiaiasszisztens

A gyógypedagógiai asszisztens a gyógypedagógus irányításával, közvetlenül és tevékenyen részt vesz a nevelés folyamatában. Magatartásával, beszéd stílusával, öltözködésével hatást gyakorol az óvodás gyermekekre. Biztosítsa az óvodapedagógus nyugodt munkájának feltételeit. Az óvodapedagógus nevelési elképzeléseit, a csoport nevelési tervét, valamint a gyógypedagógus fejlesztési tervét ismernie kell. Az óvodapedagógus és a gyógypedagógus útmutatása, kérése alapján aktívan vegyen részt a gyermekcsoport mindennapi életének megszervezésében és munkájában illetve biztosítsa a Szakértői Bizottság véleményében megfogalmazott fejlesztési területek eredményes megvalósulását.

Gyógypedagógus

Óvodánkban 3 főállású gyógypedagógus végzi az SNI gyermekek ellátását. Közülük 1 fő utazó gyógypedagógusként látja el a város óvodáiban a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését. Végzettségüket tekintve: 1 fő értelmileg akadályozott szakos gyógypedagógus, jelenleg logopédia szakos hallgató, 1 fő tanulásban akadályozott szakos gyógypedagógus, 1 fő tanulásban akadályozott, pszichopedagógia,- és logopédia szakos gyógypedagógus.

- Segít az óvodapedagógusoknak a szakvéleményben leírtak értelmezésében, együttműködik az óvodapedagógusokkal, figyelembe veszi tapasztalataikat, észrevételeiket, javasolataikat, segíti a gyermekek óvodai csoportba történő beilleszkedését, integrációját. A fejlesztési irányok figyelembevételével egyéni fejlesztési tervet készít, egyéni fejlődési naplót vezet, a felülvizsgálati kérelmet az óvodapedagógussal együttműködve írja meg. Óráival elszámol az öt alkalmazó intézményvezető felé. Figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, javaslatot tesz az óvodapedagógusnak a csoportban is megvalósítható sérülés-specifikus módszerek alkalmazására, a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására (pl. érzékszervi fogyatékos gyermek megsegítése, autizmus-specifikus módszerek alkalmazása, stb.).
- Felkészíti az óvodapedagógusokat szakmai előadás, bemutató foglalkozás és műhelymunka keretében a különböző fogyatékosági területek megismerésére, segítve ezzel a csoportba történő integrációt. A fejlesztő foglalkozások megtervezése és megtartása során figyelembe veszi a gyermekek egyéni fejlődési ütemét és aktuális pszichés állapotát. A gyermekek fejlődéséről a szülők számára félévi és év végi, tájékoztató jellegű, gyógypedagógiai véleményt készít. Kapcsolatot tart a szülőkkel, gyermeke otthoni fejlesztéséhez tanácsokkal látja el őket.
- Támogatja, együttműködik a szülőkkel, segíti a szülői reziliencia fejlődését.

Nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők

- A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása, külső speciálisan képzett (a sérülés típusának megfelelő végzettséggel rendelkező) szakemberek közreműködésével történik.
- Fontosnak tartjuk a szakmai gyakorlatot és a képezést, ennek birtokában eredményesebb az intézményben a nevelőpartneri kapcsolat kialakítása az alkalmazottak között.
- A személyi feltételeket a fenntartó, külön határozat alapján biztosítja a törvényi kötelezettségnek megfelelően. A pedagógiai asszisztens, az óvodatitkár, a karbantartó az óvodapedagógusok munkájának közvetlen segítői.

Nevelőtestület képzettségi mutatói

Az óvoda nevelőtestülete magasan képzett, aktív, tenni vágyó pedagógus, akik keresik a lehetőséget a továbbképzésre. Pedagógusaink az alábbi diplomával rendelkeznek: mesterpedagógus, gyógypedagógus, (logopédia, szomatopedagógia, pszichopedagógia, tanulásban-, és értelmileg akadályozott szakirányon), fejlesztőpedagógus, drámapedagógus,

szociálpedagógus, tanító és szakértői tevékenység a játék területén (mérési-értékelési szakemberek), gyógytestnevelő és közoktatás vezetői szakvizsga.

Tárgyi feltételek

Óvodánk rendelkezik a programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. A gyermekek egészséges életmódját biztosítják a tiszta, gondozott, esztétikus csoportszobák, öltözők, mosdók és az udvar. A telephelyen tanmedencével is rendelkezünk. A gyermekek mozgásának, játékigényének kielégítéséhez megfelelő játékeszközök állnak rendelkezésünkre. Tornatermünk, tornaszobánk és fejlesztő szobánk jól felszerelt, mozgásos képességek fejlesztésére megfelelő eszköz készlet áll rendelkezésünkre.

Fejlesztőmunkánkat biztosítják a már meglévő IKT eszközök, melyeket rendszeresen alkalmazunk a nevelő-oktató munkánkban. Eszközállományunk fejlesztésekor a különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelésének elősegítését, az igényeknek megfelelő képességfejlesztő eszközök beszerzését is szem előtt tartjuk.

A mozgásfejlesztő eszközök beszerzéséhez, valamint az udvari játékok feltételeinek javításához nagy segítséget jelent a BOZSIK programban való részvétel.

Óvodánk kiemelkedő mennyiségű és minőségű technikai és informatikai eszközzel rendelkezik, ezek frissítése, korszerűsítése folyamatos.

A speciális fejlesztő eszköztárunkat – feladat, módszer, eszköz,(az SNI gyermekek ellátása érdekében), melyeket az óvodapedagógiai, -fejlesztőpedagógiai- gyógypedagógiai kabinet által létrehozott adatbank biztosítja, összegyűjtött, kiegészítve a Pedagógia Szakszolgálat és az EGYMI szakemberei által javasoltakkal.

Eszközállományunkat gazdagítja továbbá az öt fő fogyatékosági területre kiterjedő, használható speciális eszközrendszer.

Külső és belső környezetünk speciális célszerű és esztétikus fejlesztése folyamatos.

Az intézmény belső továbbképzési rendszere

Az óvoda szakmai területein átívelő munkaközösségek és kabinetek tevékenysége, a szakmai szervezetfejlesztés és koordináció meghatározó bázisa.

Az elkövetkezendő években óvodapedagógusaink tervezett akkreditált továbbképzéseinek irányultságát – az érintettek igényeire is alapozottan – pedagógiai programunk cél és feladatrendszere az alábbi szempontok alapján határozza meg:

- A színvonalas kisgyermekkorai nevelés biztosítása minden gyermek számára, különösen a társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzetű, illetve a sajátos nevelési igénnyel rendelkező, ezen belül a fogyatékkal élő gyermekek részére.

- Az óvodai nevelés minőségfejlesztésének előmozdítása valamennyi kulcsszereplő, köztük a családok, a szakszolgálati, a szociális (szociális segítő) és az egészségügyi hálózatok bevonásával.
- Az óvodapedagógus, az óvodavezető, és a nevelőmunkát segítő pedagógiai/gyógypedagógiai asszisztens, dajka, valamint a technikai személyzeti ellátottság javítása, a foglalkoztatottak szakmai felkészültségének fejlesztése.
- A dajkák szakmai kompetenciáinak fejlesztése a pedagógiai program tartalmának megfelelő ismeretekkel.
- POK által meghirdetett ingyenes továbbképzések.
- A hátránycsökkentő prevenciók folyamatok, a befogadó nevelést célzó tevékenységek és módszerek nevelőtestületi együttműködésen, belső horizontális tanuláson alapuló megvalósítása céljából hospitálási lehetőséget biztosítunk az helyi pedagógiai kultúránk, helyi értékeink, innovációnk által is.

Helyi pedagógiai érték, innováció

„Szülőklub a Szivárvány színeiben”

Az innováció témája:

- pedagógusok és a szülők érzékenyítése a befogadás, elfogadás, esélyteremtés iránt
- partnerkapcsolataink bővítése, szorosabbá tétele

Célja: az óvoda esélyteremtő, befogadó szerepének, a lemorzsolódással veszélyeztetettséget mérséklő preventív funkcióinak megerősítése.

Az innováció létrejöttének indoka:

Óvodánk felvállalja az SNI gyermekek befogadását és ellátását, ezért néhány óvodapedagógus részéről felmerült a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel kapcsolatos szakmódszertani ismeretek iránti igény. A szülők részéről azt tapasztaltuk, hogy az általunk szervezett programokon a részvételi arányuk alacsonyabb, érdektelenebbé váltak a korábbi évekhez viszonyítva.

A helyi érték megvalósulási területe

Partneri terület:

Cél: a partneri kapcsolatok erősítése, amelyek célzottan vagy közvetetten az esélyteremtő, befogadó óvodai nevelést támogatják.

Feladat: az óvodai rendezvények szervezésével, szakmai előadásokon és beszélgetéseken való részvétel, mellyel erősíteni kívánjuk a szülők, az óvodapedagógusok, a bölcsődei kisgyermeknevelők és a leendő elsős tanítók befogadás iránti attitűdjét, érzékenységét.

Várható eredmény: a szülők, pedagógusok, külső szakemberek közötti kapcsolat és kommunikáció erősítése, bölcsődéből-óvodába, ill. óvodából-iskolába való átmenet elősegítése, és a gyermekek fejlődésének nyomon követése.

Családok bevonása:

Cél:

- szülőkkel való minél közvetlenebb kapcsolat, együttműködés, kölcsönös felelősség kialakítása
- aktívabb részvételük elérése az óvodai programokon
- a szülő-gyermek-pedagógus hármasság megerősítése
- a szülők elfogadás és befogadás iránti attitűdjének erősítése.

Feladat:

- „Szülőklub” keretében érzékenyítő tréninget szervezünk a befogadás és elfogadás iránt
- szakmai előadásokat, programokat szervezünk a befogadó nevelés elősegítése, az esélyegyenlőség biztosítása és az óvoda-iskola átmenetet megkönnyítése érdekében.

Várható eredmény:

- A Szülőklub változatos programjaival vonzóvá válik az érintettek számára
- hatékony együttműködést tudunk kialakítani a hátrányok csökkentése, az esélyegyenlőség megteremtése és a lemorzsolódás megakadályozása érdekében, tiszteletben tartva a család sajátos feladatait.

Szülői reziliencia fejlesztése:

Programunk újszerűségét a családpedagógiai elemek adják.

Feladat:

- szülőcsoport megalakulásának lehetősége, a családok segítése akár egyesületi formában is
- az adott fogyatékoság/eltérő fejlődésmenet következményeinek, a gyermek fejlődési sajátosságainak megismertetése
- a szülők támogatása a másság feldolgozásának folyamatában
- segítségnyújtás a családok napi életvitele során felmerülő nehézségek leküzdéséhez
- a szülők megismertetése az ellátórendszerbéli hovatartozással, rehabilitációs tevékenységgel
- támogató környezetet nyújtunk a szülők gyermeknevelési kompetenciáinak erősítéséhez, a segítő szolgáltatások igénybe vételéhez.

Várható eredmény:

- hátrányok csökkentése
- az esélyegyenlőség megteremtése
- lemorzsolódás megakadályozása.

Módszertani terület:**Cél:**

- módszertani eszköztár, adatbank bővítése
- a befogadó óvodai nevelés helyi lehetőségeinek azonosításával a sajátos nevelési igényű és a BTMN gyermekek inkluzív nevelését támogató pedagógiai eszközrendszer kialakítása, továbbfejlesztése.

Feladat:

- Szülőklub szervezése interaktív formában, kötetlen beszélgetés keretében
- különböző végzettséggel, képzettséggel rendelkező szakemberek felkérése a Szülőklub 1-1 témájának megismertetésére, a felmerült kérdések megbeszélésére
- a családok és a pedagógusok javaslatot hallgathatnak meg az adott fogyatékoság, eltérő fejlődésmenet kezelésére
- pedagógusok részére hospitálási lehetőség biztosítunk, melyet szakmai beszélgetés követ
- szülők és pedagógusok részére érzékenyítő tréninget szervezünk
- Munkaformák változatossága, projekt oktatás disputa., egymástól való tanulás”
- horizontális tanulás, egyéni tanulási utak, informális tanulás.

Várható eredmény:

- hátrányok csökkentése
- az esélyegyenlőség megteremtése
- a potenciális tanulási zavart megelőző tevékenység növelése.

Szervezetfejlesztési terület**Cél:**

- Az aktuális nevelési év indításakor feltérképezzük/ számba vesszük az aktuális fogyatékosággal/eltérő fejlődésmenettel rendelkező gyermekek számát, a fogyatékoság/eltérő fejlődésmenet típusát.

Feladat:

- a célok függvényében döntünk a Szülőklub tematikájáról, az előadók személyéről
- a témákat a Munkatervben rögzítjük

- a Szülőklub 2 havonta kerül megrendezésre, összesen hét témában.
- a szervezéssel kapcsolatos teendőket (helyszín előkészítése, meghívók, plakátok elkészítése, kiküldése, elvitele) az arra megbízott óvodapedagógus látja el
- programjaink megvalósításához rendezvénytervet, részletes forgatókönyvet készítünk
- a résztvevők elégedettségének vizsgálatához kérdőívet készítünk
- a külső partnerek (orvos, kisgyermeknevelő, tanító, előadó) előzetes meghívására személyes vagy telefonos megkeresés után kerül sor, amit az intézményvezető vagy vezető-helyettes végez
- a meghívó kiküldésére emailben vagy plakát formájában kerül sor, amit relevánsan az adott téma dönt el
- a Szülőklub időpontja és témája minden csoport faliújságjára is kifüggesztésre kerül az esemény előtt 1 héttel
- a Szülőklubon minden alkalommal Jelenléti ívet íratunk alá, és résztvevői elégedettségi kérdőívet töltetünk ki.

Várható eredmény:

- Eljárásrendünk pontos meghatározása programjaink minőségi állandóságának biztosítéka (célok, feladatok, a téma, tartalom, védőfaktorok, előadó személye, határidő, érintettek köre, felelősök köre, sikerkritérium).

Pedagógusi reziliencia

Cél:

- a pedagógusok részére szakmódszertani ismertek nyújtása, melyek megkönnyítik a fogyatékoság/eltérő fejlődésmenet tüneteinek felismerését, fejlesztésének lehetőségét, módját.

Feladat:

- belső horizontális tanuláson alapuló, hospitálási lehetőséget biztosítunk
- szakmai előadásokat, programokat szervezünk
- törekszünk a szülő-gyermek-pedagógus hármasság megerősítésére, a közvetlenebb kapcsolat kialakítására
- erősítjük a pedagógusok befogadás, elfogadás iránti attitűdjét
- az érintettekkel való hatékony együttműködés a hátrányok csökkentése, az esélyegyenlőség megteremtése és a lemorzsolódás megakadályozása érdekében.

Várható eredmény:

- a pedagógusokat naprakész szakmai tudás, elfogadó attitűd, módszertani sokszínűség, innovatív szemlélet jellemez
- az óvodapedagógus empatikusabbá és szakszerűbbé válik a gyermek képességeinek célirányos megismerését illetően
- tudatosabbá és hatékonyabbá válik a differenciált tervezés megvalósításában.

Innovációhoz kapcsolódó mérések

- Programunkat a PDCA logika mentén értékeljük.
- Megvizsgáljuk, hogy a kitűzött céljaink, az értékek közvetítése milyen mértékben valósultak meg.
- A rendezvényrel kapcsolatos releváns dokumentumok elemzését elvégezzük – SWOT analízist készítünk.
- Az elégedettséget más-más szempontok alapján mérjük, ennek megfelelően készítjük a kérdőíveket szülők, szakemberek, előadók részére.
- Az elégedettségi kérdőívet kiértékeljük és a faliújságon közzétesszük.

1. Érzékenyítő tréning pedagógusoknak”

A helyi pedagógiai érték

Szülőklub

a. Az innováció célja

A szülők támogatása abban a szerepükben, hogy az első életévekben ők gyermekeik első számú nevelői, valamint az óvodapedagógusok arra való ösztönzése, hogy alakítsanak ki szoros együttműködést a szülőkkel, a családokkal és a különböző helyi közösségekkel annak érdekében, hogy megismertessék velük a kisgyermekkorai nevelés és gondozás kínálatát lehetőségeket és a kisgyermekkorai tanulás fontosságát. Céljaink megvalósulása érdekében szervezzük meg a Szülőklubot, amely tartalmi elemeivel, változatos programjaival vonzóvá tehető az érintettek számára. Az innovációnk minőségi többlete arra a gondolatra épül, miszerint a gyermekek nevelése közös feladat, tiszteletben tartva a család sajátos feladatait.

b. A megvalósulásának területei

Partnerek:

- Gyermekorvos vagy szakorvos meghívása az adott fogyatékosági terület, eltérő fejlődésment oki tényezőinek, típusainak ismertetése céljából (autizmus, érzékszervi fogyatékoság, beszéd-fogyatékoság, ADHD). Orvosi szempontból javaslat a család teendőire az adott fogyatékoság, eltérő fejlődésment kezelésére.

-Szülői beszámoló arról, hogyan derült ki a fogyatékoság/eltérő fejlődésment.

-Pszichológus és gyógypedagógus meghívása az elfogadás megkönnyítése céljából.

-Ugyanazzal a problémával küzdő szülők, egyesületek meghívása.

-Adott fogyatékoságban érintett felnőtt beszámolója.

Cél a szülők érzékenyítése az elfogadás iránt.

Család bevonás:

A családok részére előadások, beszélgetések a következő témákkal: Sérült/eltérő fejlődésmentű gyermek nevelése a családban. Hogyan változik meg a család élete? Milyen akadályokkal, nehézségekkel kell szembenézni nap, mint nap?

A családok segítése egyesületi formában - programok, összejövetelek, segítségnyújtás ismertetése. Az előadásokat szociológus/pszichológus, az óvoda látókörében működő családok segítségét célzó intézmények, non-profit szervezetek segítő szakembere tartja.

Szülői reziliencia fejlesztése:

Pszichológiai értelemben a reziliencia olyan képesség, amely a szülőt alkalmassá teszi arra, hogy megküzdjön a magas fokú stresszel és traumatikus helyzettel, amit a gyermek állapota, illetve ez az élethelyzet okoz.

c. Módszertan: A beszélgetések, tapasztalatok átadása, gyakorlati ismeretek nyújtása segíti azokat a szülőket, akik még nem tudták elfogadni a gyermekük állapotát, viselkedését. egymástól könnyebben elfogadják a tanácsokat a megtapasztalt, kipróbált módszereket, melyek megkönnyítik a mindennapjaikat.

-Érzékenyítő tréning szülőknek, pedagógusoknak

Az intézményi innovációt a szülők érzékenyítésére kívánjuk megszervezni. Célunk a befogadó óvodai nevelés erősítése, elfogadtatása a pedagógusok után a szülők körében is. Az innováció célja:

Érzékenyítő tréning interaktív bemutatása, módszertani ajánlásai. Különböző fogyatékosági területek – látás, hallás, beszéd, mozgás- eszközökkel való szimulálása, kipróbálása, hogy beleérezze magát a fogyatékos ember helyzetébe, elfogadva és tisztelve ezzel a máságot az egyszerű mindennapokban is megjelenő küzdelmét. Közlekedés, olvasás, tanulás, étkezés, öltözés, higiénias teendők, sport, művészet.

A pedagógiai munkánkat az alábbiakban ismertetett, korábban kidogozott innovációk gazdagítják:

1. Érzékenyítő tréning pedagógusoknak
2. Fedezd fel!
3. Origami játék és eszköztár
4. Játsszani jó- játsszunk együtt!
5. Gyí, paci, paripa
6. A báb hatalma

Az óvodai nevelés feladatai és szociális hátránycsökkentő tevékenysége

Az egészséges életmód alakítása

Cél:

- az óvodás gyermekek egészséges életmódra nevelése, az egészség megóvása, megerősítésére szolgáló képességek, szokások alakítása.

Feladat:

- az óvodás gyermek gondozása, testi, lelki szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
- az egészséges életvitel igényének alakítása
- a gyermek egészségének védelme, edzése, mentális fejlődésének elősegítése-

- az egészséges életmód alakítása különös tekintettel a testápolás, tisztálkodás, egészséges étkezés, öltözködés, pihenés, betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása, érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés, bántalmazás megelőzése, balesetveszély elhárítása terén
- az egészséges táplálkozás megalapozása, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír - tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése
- biztonságos, egészséges környezet biztosítása
- értékorientált közösségi nevelés
- szocializáció elősegítése, érzelmi, empátiás, erkölcsi érzékenység felkeltése
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása
- alkalmanként szűrések, vizsgálatok megszervezése, szükség szerinti egészségügyi ellátás biztosítása.

Dohányzás megelőzési program:

Cél: a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szer fogyasztásának megelőzése.

Alapelv: A dohányzás megelőzésében és visszaszorításában az óvoda minden dolgozója modellt, mintát jelent a gyermekek számára.

Feladat: minden olyan helyzet elkerülése, amely a gyermeknek kedvezőtlen mintaként szolgálhat.

A dohányzás megelőzését szolgáló óvodai egészségnevelési program tevékenységei:

- Szabad beszélgetések
- beszámolók, események
- képek nézegetése.

Fontos az önkéntes részvétel, a szabad megnyilatkozás és vélemény-nyilvánítás.

Óvodánk napirendje

Az óvodai tevékenység		A tevékenység megnevezése
Kezdetre	Vége	
5.30	6.45	Gyermekek fogadása, pihenés
6.45	8.40	Szabad játék, testápolási teendők, előkészületek a reggelihez, folyamatos reggeli
8.40	10.30	Cselekvésbe, tevékenységekbe ágyazott programok a heti pedagógiai tervek, projektek alapján: ✓ mindennapos mese ✓ vizuális nevelés; ✓ külső világ tevékeny megismerése; ✓ zene, énekes játék; ✓ mese - vers, báb, dramatikusjáték ✓ mozgás, játékos mozgás; ✓ hagyományok, ünnep és jeles napok eseményei ✓ mindennapos frissítő mozgás ✓ SNI gyógypedagógusok általi fejlesztése ✓ BTMN gyermekek fejlesztése, egyéni fejlesztések
10.30	11.30	Gyümölcsözés, játék a szabadban, mozgásos tevékenységek, séták, kirándulások
11.30	12.40	Előkészületek az étkezéshez, testápolási teendők, ebéd, tisztálkodás, testápolás, fogápolás,
12.40	14.40	Altatómese, álomba ringató dal, pihenés
14.40	15.15	Folyamatos ébredés, testápolási tevékenységek, készülődés az uzsonnához, uzsonna,
15.15	16.30	Szabad játék, tevékenységek a gyermekek hazabocsátásáig

A hetirend megszervezésének alapelvei:

- az óvodai csoportok életének, tevékenységeinek összehangolása
- rendszeresség biztosítása, stabilitás megteremtése, a rugalmasság érvényesülése mellett
- a szabad játék idejének tiszteletben tartása
- pedagógiai szabadság a tevékenységi formák megszervezésében
- komplexitásra törekvés, tevékenységek egymásra építése
- párhuzamosan szerveződő tevékenységek optimális egyensúlyának kialakítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

Testápolás területén:

- alapvető higiéniai szokások kialakítása (tisztálkodás, WC használat, fogmosás, a kulturált étkezés, a környezeti higiénia és rend)
- a gyermekek egészségének megőrzéséhez, jó közérzetéhez, egészséges életmód kialakulásához, a feltételek megteremtése, biztosítása
- baleset megelőzés érdekében megfelelő környezet, feltételek, szabályok, viselkedési szokások kialakítása
- fejlettségi foknak megfelelő önkiszolgáló tevékenység megtanítása, gyakorlása
- tisztaságigény felkeltése és fejlesztése (test, ruházat)
- a családi és óvodai gondozási, szokások összehangolása.

Öltözködés területén:

- az időjárásnak megfelelő öltözködés védi a gyermekeket, ezért az óvónő hason a szülőre, hogy több rétegűen öltöztessék gyermeküket, ez segíti a gyermekek komfortérzetének kialakítását
- az öltözködés helyes sorrendben, az alkalomnak és a hőmérsékletnek megfelelő legyen, ruhaneműket fokozatosan, egyre önállóbban tudják a gyermekek le, illetve felvenni.

Táplálkozás területén:

- korszerű és egészséges táplálkozási szokások megalapozása
- szülői támogatással rendszeresen tartunk zöldség- gyümölcsnapokat
- szükség/igény szerinti (csoportszobában, udvaron) folyamatos folyadékbevitel, ivóvíz fogyasztásának biztosítása, ösztönzése
- a gyermekek részvételével gyümölcs-zöldségsalátákat, gyógyteákat készítünk és fogyasztunk
- ünnepek, programok alkalmával kizárólag alacsony cukortartalmú sütemények, üdítők, alacsony só- és telítetlen zsír-tartalmú kekszek (rágcsálnivalók) behozatalának engedélyezése.

Pihenés területén:

- helyes életritmus kialakítása (mozgás/pihenés, folyamatos fektetés/ébredés)
- a pihenőidő zavartalan biztosítása az idegrendszeri érés szempontjából elsődleges
- lehetőséget biztosítunk erre az ebéd utáni órákban, a zavaró körülmények kiszűrésével, nyugodt légkör megteremtésével, friss levegő biztosításával
- nem alvókkal való tolerancia.

Lelki egészségfejlesztés területén:

- derűs, nyugodt, befogadó légkör, állandó értékrend biztosítása
- a gyermeket elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi
- pozitív megerősítés, pozitív énkép, pozitív életszemlélet alakítása
- a gyenge terület fejlesztése az erősségek kiemelésével
- a helyes önismeret, a reális önértékelés elősegítése
- a napirendben megfelelő mértékű szabad játék biztosítása a kiegyensúlyozott személyiségfejlődés érdekében (élmények, (negatív) érzelmek kijátszása, szerepek begyakorlása, stb.)
- mozgásos tevékenység fontossága a komplex személyiségfejlesztésben
- támogató tanulási (fejlődési) légkör (sokszínű, változatos, örömteli gyakorlati formák, játékok)
- a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése.

A bántalmazás, erőszak megelőzése területén:

- óvodánk közreműködik a gyermekek veszélyeztettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködik a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó szociális segítővel, más intézményekkel és hatóságokkal
- ha a gyermekeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszüntetni, segítséget kérünk a gyermekjóléti szolgálattól
- a szülőket az első szülői értekezleteinken tájékoztatjuk a gyermek és ifjúságvédelmi felelős személyéről, valamint megkeresésének lehetőségéről
- nemcsak az erős fizikai ingerek okoznak az óvodás gyermekeknél egészségkárosodást, hanem lelki sérülést idéz elő az erőszakos cselekmények (brutalitást, vérengzést közvetítő filmek, események) látványa is
- szakszerű problémamegoldást, konfliktuskezelést igényel, a gyermekek közötti bántalmazás
- fontosnak tartjuk, hogy az áldozat és az elkövető egyaránt kapjon segítséget, a szemlélődőket cselekvésre ösztönözzük (pl. ha verekedést látnak, szóljanak felnőttek)
- a konstruktív, konszenzusra törekvő konfliktuskezelést preferáljuk, a jóvátétel fontosságát hangsúlyozzuk
- felderíti a gyermekek fejlődését veszélyeztető okot, és pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, és ellensúlyozására, szükség esetén a gyermek érdekében intézkedést kezdeményez
- az óvodapedagógus szükséges esetben és lehetőség szerint támogatja a családokat a bántalmazás megelőzésében, érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait alkalmazza

- tájékoztat az életkornak megfelelő alkalmazható viselkedésrendezési eljárásokról, módszerekről.

Baleset-megelőzés, elsősegélynyújtás területén:

- fontos, hogy rájöjjenek az óvodások, odafigyeléssel és óvatossággal rengeteg baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető
- a gyerekek megismerkednek a vészhelyzetek vagy balesetek során elvégzendő legfontosabb teendőkkel, illetve ezek közül is azzal, amit ők is tudnak végezni, ide tartozik a segítségkérés felnőtt értesítése
- a gyerekek megtanulják, hogy egy –egy hétköznapi tárgy (bicikli, mászóka, autó, gyógyszer) milyen veszélyforrásokat hordoz magával, illetve mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében
- az óvodai nevelési év, valamint szükség szerint a foglalkozások, kirándulások előtt ismertetni kell a védő-óvó előírásokat egészségük és testi épségük védelmében
- az óvoda berendezése, eszközei csak a balesetmegelőzés szempontjai alapján történt vizsgálat után kerülnek használatba, állapotuk folyamatosan ellenőrzésre kerül, ez az udvari eszközök esetében szakértői felülvizsgálattal egészül ki
- az óvoda dolgozóinak elsődleges kötelessége minden helyzetben a balesetveszély megelőzése, elhárítása.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- személyes szükségleteinek kielégítésében önálló, testi szükségleteinek kielégítését szándékosan irányítani képes (táplálkozás, tisztálkodás, öltözködés, mosdó használat)
- testarányok megváltozása, fogváltás megkezdődése, fejlett, arányos testfelépítés jellemzi
- mozgása összerendezett, harmonikus, finommozgásra képes
- lelkiileg egészséges, nyitott, érdeklődő,
- képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulásra (téri tájékozottsága, testséma fejlettsége, érzékelése, észlelése)
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, feladatok elvégzésében nyilvánul meg.
- a tevékenységhez szükséges eszközök megfelelő használata (evőeszközök, tisztálkodási eszközök)
- az öltözködés és az időjárás összefüggéseinek felismerése
- célirányos, magabiztos közlekedés az óvodában
- érzékenységet mutat a környezetvédelem, a környezettudatos viselkedés irányában
- mindennapos mozgás, korszerű táplálkozás igényének szokássá válása
- egyéni és csoportnormáknak való megfelelés igénye
- az iskolába lépéshez szükséges kommunikáció, kreativitás és kooperáció és a tanuláshoz szükséges képességek megléte.

Érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Cél:

- a családi szocializáció mellett kiegészítő szerep vállalása
- értékorientált konstruktív életvezetés
- identitástudat megőrzése és/vagy erősítése
- a gyermek erkölcsi érzékének megalapozása, fejlesztése, éntudatának, önismeretének, önértékelésének, önkifejező és önérvényesítő törekvéseinek segítése
- az emberek különbözőségének elfogadására való nevelés
- meghatározó közös élmények, tevékenységeken keresztül erkölcsi tulajdonságok (pl. az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség), és akarat tényezők (pl. önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat), szokás- és normarendszerének megalapozása
- hazaszeretet, szülőföldhöz való kötődés megalapozása
- a gyermek nyitottságára épül a szűkebb – tágabb környezet megismertetése, ezáltal segítve a szülőföldhöz való kötődés, a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés kialakulását.

Tartalmi vonatkozás:

- családdal való szoros együttműködés, szülők bevonása
- családlátogatás
- heterogén csoportok biztosítása (testvérek, barátok)
- óvodába lépéskor ajándék készítése
- beszoktatás (szülő jelenléte)
- befogadási időszak (mindkét csoportos óvodapedagógus jelenléte)
- csoportszoba neve, dolgozó felnőttek nevének feltüntetése
- a csoport-és öltözőhelyiségek feltételrendszere (jel)
- állandó heti-napirend és annak tartalma
- szertartások a csoportban (mese, gyertyagyújtás, étkezés, alvás stb.)
- „MI” élménye (ünnepek-évkör, és csoport, séták, kirándulások, kiállítások, stb.)
- önazonosság erősítése
- óvodapedagógus-gyermek—pedagógiai/ gyógypedagógiai asszisztens-dajka, szereteten és kötődésen alapuló együttműködése
- gyermek-gyermek kapcsolata során, az együttműködés, alkalmazkodás, társas kapcsolatok szabályainak, erkölcsi normáinak, kooperációjának és kommunikációjának létrehozása
- a csoportnorma és értékrendszerének kialakítása, amit lehet, a gyerekekkel közösen
- lehetőség szerint családok, nevelőtestület tagjainak segítségével, külhoni óvodával kapcsolatfelvétel
- igény szerint hitoktatás biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- az örömezés, átélés képességének növelése színes, változatos óvodai és óvodán kívüli programokkal, tevékenységekkel
- meleg-elfogadó attitűd, modellérték
- közösségi életre nevelés a testnevelés és sport sajátos eszközeivel
- a környezettudatos magatartás erősítése (felelősség, lokálpatriotizmus, patriotizmus)
- irányt mutató, pozitív megerősítéssel önbizalom, önismeret fejlesztése, pozitív énkép alakítása
- „nemet mondás” lehetőségének biztosítása, e képesség formálása
- élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák fejlesztése révén
- mindenki számára egyenlő esély biztosítása, identitás megőrzése
- óvodapedagógusok egészségpedagógiai ismereteinek bővítése
- egységes norma- és értékrend alkalmazása, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés támogatása
- jutalmazás, fegyelmező intézkedések elveinek és formáinak egységes alkalmazása
- a városban található emlékművek, védett építészeti alkotások megismertetése (Turul Emlékmű, Csónakázó-tó, Népház park, Május 1. park)
- családi programok szervezésével, bevonásával a családhoz való tartozás érzésének dúsítása, mélyítése
- közös élmények átélésének biztosítása.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- a társas együttélés szabályainak szabadon, gátlásoktól mentes biztonságos gyakorlása
- kooperációra való képesség (felnőtt- gyermek, gyermek-gyermek)
- empátia, együttérzés, tolerancia, szeretet, egymás iránti érdeklődés magatartásba való beépülése
- jó és rossz közötti különbség tétel
- konfliktus helyzetek megoldása (győztes-győztes)
- saját helyzetének, képességeinek helyes megítélése
- következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételeinek megléte.

Anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Cél:

- az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés
- kommunikációs készség, beszédértés, beszédészlelés alakítása
- a kommunikációs készség, helyes nyelvhasználat differenciált fejlesztése, a biztonságos önkifejezés megalapozása
- pszichikus funkciók fejlesztése, egyéni adottságok figyelembevételével (észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, szerialitás, intermodalitás)
- önfejlődés elősegítése (önkibontakoztatás, differenciálás lehetősége, önmegevalósítás).

Tartalmi vonatkozás:

- a teljes óvodai életet felölelő idő alatt végzett tevékenységekben.

Az óvodapedagógus feladatai:

- mesepedagógia, drámapedagógia, alkalmazása (biztonság, beszédbátorság, beszédaktivitás, szorongásoldás, nyelvi udvariasság)
- óvodánk Rumli bábcsoportjának rendszeres előadása (báb-, és drámajáték)
- Kerek-Berek meseszínház előadása
- gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építés a gyermek spontán szerzett ismereteinek rendszerezése, bővítése, változatos tevékenységek szervezése
- a gyermek nyelvi kifejezőképességének nyomon követése
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség fejlesztése
- a cselekvés- mozgás- tevékenység- beszéd- gondolkodás egységének biztosítása
- választás szabadságának biztosítása, ösztönző, tanácsadó, katalizáló szerep
- a nyelvi fejlődés egyéni eltéréseinek figyelembevétele a konkrét kommunikációs helyzetekben
- átmeneti és tartós beszédzavarok figyelemmel kísérése
- nyelvi hátrányok csökkentése, tehetségek kibontakoztatása
- valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a fejlődését elősegítő, ingergazdag, ösztönző környezet biztosítása
- „AHA” élményhez juttatás.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- tiszta beszédhangok, változatos mondatstruktúrák alkotása
- utasítások megértése és követése
- ok – okozati összefüggések, helyzetek felismerése, elvont fogalmak használata
- magabiztos kommunikáció állandó és váratlan helyzetekben is
- verbális és nonverbális jelek szabadon való használata
- problémák felismerése és kreatív módon való megoldása
- aktív részvétel a különböző tevékenységekben
- a szerzett ismeretek adekvát formában való rendszerezése, és gyakorlati alkalmazása
- megfelelő „énkép”
- humor értése és alkalmazása.

Az óvodai élet tevékenységformái

Játék

Cél:

- jót és jól játszani
- elemi biológiai-pszichológia szükséglet kielégítésével, a komplex, egészséges személyiségfejlődés biztosítása

- pozitív kompetenciaérzet kialakítása („tudom, akarom, meg tudom csinálni”)
- az együtt játszás során a társadalmi együttéléshez szükséges normák elsajátítása.
- népi játékok tanítása a hagyományok és értékek megőrzése céljából.

Tartalmi vonatkozás:

- gyakorló, konstruáló-, szimbolikus, szabály, mozgásos játékok, dramatizálás-bábozás.

Az óvodapedagógus feladatai:

- élményorientált szabadjáték, élményszerzési lehetőségek biztosítása, játéktartalom gazdagítása
- többfajta játéktevékenységhez optimális hely, eszköz, játékszer biztosítása
- zavartalan, összefüggő játékidő biztosítása
- támogató, kedvező, segítő tanulási (fejlődési) légkör megteremtése, indirekt irányítás a szabad játék folyamatában
- játékban, tevékenységben megvalósuló tanulás, tapasztalatszerzés lehetőségének biztosítása
- alkotókedvet, kreativitást kibontakoztató, biztonságot nyújtó érzelmekben gazdag, motiváló nevelői légkör megteremtése
- örömszerzés átélésének képességére nevelés, pozitív életszemlélet
- örömélményhez juttatás a tevékenységforma pozitív megerősítésével
- pszichikus funkciók fejlesztése (észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás)
- meleg-elfogadó attitűd, modellérték (empátia, tolerancia, pedagógiai érzékenység, következetesség, játékoság, humor)
- problémamegoldó gondolkodás, kudarc-, frusztrációtűrés, együttműködés képességének fejlesztése
- az élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák fejlesztése révén
- differenciált játéktevékenység felajánlása, szabad választási lehetőség biztosítása
- kommunikáció, kooperáció, kreativitás fejlesztése
- a gyermekek közötti baráti kapcsolatok segítése
- a közösségi viselkedés szokás-szabályrendszerére építve, demokratikus légkör kialakítása (játészótársak szabad választása)
- multikulturális és interkulturális ismeretek birtoklása, és gyakorlása
- egyenlő hozzáférés biztosítása, a társadalmi egyenlőtlenségekkel kapcsolatos előítéletek lebontása, kompenzálás
- játék és a matematika összefüggése
- konstruáló játék (válogatás, csoportosítás, tulajdonságok szerint, számlálás, sorakoztatás, párosítás, névutók, relációk, stb.)
- mozgásos játékok (több – kevesebb, számlálás, soralkotás, hosszabb- rövidebb, magasabb-alacsonyabb, gyorsabb-lassabb stb.) udvari játék (térfogatmérés, névutók, stb.) szerepjáték (kicsi – nagy, névutók, stb.).
- szabályjáték (több – kevesebb, kívül, belül, nyitott, zárt vonalak, egyenes, görbe, stb.).

Anyanyelvi fejlesztés:

- mintaértékű óvodapedagógusi beszédkultúra
- szókincsbővítés a játék során
- szituációnak megfelelő kommunikáció (tartalom, ritmus, hangjelzés, stb.)
- beszédfigyelem alakítása, egymás iránti tolerancia
- összefüggő beszédre ösztönzés
- érzelmek kifejezése
- a gyermek fejlettségének megfelelő szintű kommunikáció csoportos játéktevékenység során.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- saját ötleteinek, elképzeléseinek alkotó módon történő megvalósítása
- játéktervezése, szervezése, kivitelezése önálló, kreatív
- játékához szükséges játékszerek és eszközök létrehozása
- egyedül, párban, csoportban való játszás képessége
- szociális kreativitásra való alkalmasság (szerepek szétosztása, vállalása, együttműködés, konfliktus megoldása)
- a játék tartamának gazdagítására, szabályok betartására való képesség
- tartalmas, elmélyült, önkifejező játéktevékenység jellemzi
- környezetében való magabiztos eligazodás
- kulcskompetenciáik birtoklása (tolerancia, türelem, együttérzés, jó és rossz megkülönböztetése)
- ok-okozati összefüggések felismerése
- társadalmi normák erősödése
- multikulturális és interkulturális tapasztalatok birtoklása
- képességek, kompetenciák játékban való önmegvalósítása
- iskolába lépéshez szükséges ismerettel rendelkezés.

Munka jellegű tevékenységek

Cél:

- olyan kompetenciák fejlesztése, melyek a munkához, közösséghez és környezethez való pozitív attitűd kialakulását segítik
- társadalmi együttélésre, gyakorlatra való felkészítés, akarat, erkölcsi tulajdonságok erősítése.

Tartalmi vonatkozás:

- közösségért végzett alkalomszerű egyéni/mikro csoportos megbízások
- csoportszoba/öltöző/mosdó rendrakása
- játékelpakolás, teremrendezés
- növény- és kisállat gondozása
- kert gondozása
- saját és mások elismerésére nevelés

- tapasztalatszerzés a munkavégzéshez szükséges attitűdök, készségek, képességek, tulajdonságok kialakításához (kitartás, önállóság, céltudatosság)
- személyiség és akarati tulajdonságok formálása (fegyelem, felelősségérzet)
- közösségi kapcsolatok, kötelességteljesítés alakítása
- önértékelés, és a közösségi értékelés.

Az óvodapedagógus feladatai:

- komplex személyiségfejlesztés munka és munka jellegű játékos tevékenységgel, játékos, cselekvő tapasztalat útján
- a munka feltételeinek megteremtése, eszközeinek biztosítása
- pozitív példaadás a munka jellegű tevékenységek motiválása
- munkafolyamatok menetének megismertetése, munkaeszközök helyes használatának gyakoroltatása (szokás- szabályrendszer, baleset megelőzés)
- gyermekek fejlettségi és terhelhetőségi szintjének megfelelő feladat adása
- pozitív értékelés
- köztes motiváció fenntartása
- közösségi munka által a társas kapcsolatok, együttműködés fejlesztése
- a munkavégzéshez szükséges attitűdök, készségek, képességek, tulajdonságok kialakítása (kitartás, önállóság, céltudatosság)
- gyermekek konkrét, reális, fejlesztő értékelése
- munka megbecsülésére, szeretetére, önként vállálására való nevelés
- környezettudatos magatartásformálás (kerti munka, élősarok gondozás, szelektív hulladékgyűjtés)
- a néphagyományokhoz kapcsolódó munkatevékenységek megismertetése (szüretelés, mézeskalács-sütés, tojás berzselés, stb.).

Anyanyelvi fejlesztés:

- a cselekvés és kifejezés összekapcsolása
- beszéd, és szövegértés fejlesztése a pontos feladat meghatározással
- munkavégzés közbeni folyamatos kommunikáció lehetősége
- szókincsbővítés (munkaeszközök, munkafolyamatok, népi kifejezések)
- munkavégzés közben a beszédtolerancia, udvariassági szófordulatok megfelelő használata.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- a munka önként, örömmel, önállóan végzett aktív tevékenységgé válása
- másokért, a közösségért végzett önkéntes munka vállalása
- a kötelességteljesítés, együtt dolgozás örömezésének belsővé válása
- munkamenet ismerete, kellő motiváltsággal való feladatteljesítés
- környezet és ember kölcsönhatására való elemi rálátás
- saját, és mások munkájának megbecsülése, értékelése.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Cél:

- a gyermekek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése
- a gyermek önkéntes cselekvő aktivitása, közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalatszerzése, felfedezés lehetősége, gyakorlati problémamegoldása, kreativitás erősítése
- szocializáció segítése
- tevékenység vonzása, tanulás öröme, sikerélményhez juttatás.

Tartalmi vonatkozás:

- a tanulás utánzásos, spontán és szervezett tevékenység
- minta - és modellkövetés
- a tanulás folyamatos, természetes és szimulált környezetben és a teljes óvodai életben zajlik, nem szűkíthető le ismeretszerzésre
- a tanulás formái: utánzásos minta és modellkövetés, spontán játékos tapasztalatszerzés, játékos, cselekvéses tanulás, a gyermekek kérdéseire, válaszaira épülő ismeretszerzés, irányított felfedezés, kísérletezés, tapasztalatszerzés, gyakorlati problémamegoldás
- az óvodapedagógus által tervezett, irányított, párhuzamosan szervezett vagy kötelező tevékenységek.

Tevékenységekben megvalósuló tanulás formái:

Kötött szervezeti keretben:

- mindennapos egészségfejlesztő testmozgás
- ének, zene, énekes játék, tánc
- minden napos mesélés.

Kötetlen szervezeti keretben:

- rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
- verselés, mesélés
- külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalmakkal
- játékos mozgás.

Az óvodapedagógus feladata:

- egész napos szabad játék lehetőségének biztosítása a csoportban és az udvari tevékenységek során
- tanulást támogató környezet kialakítása
- a gyermek képességeinek, érdeklődésének megismerése, ennek alapján a csoportos tevékenykedtetés mellett, egyéni differenciált fejlesztése
- öndifferenciálás mellett, lehetőség biztosítása a felfedezésre, kísérletezésre
- változatos szervezeti formák, keretek alkalmazása

- az információ feldolgozása során, a próbálkozás, tévedés és hibázás lehetőségének szem előtt tartása, kudarctűrő képesség fejlesztése
- az ismeretanyag többszöri kódolással, változatos csatornákkal való rögzítése
- önreflektív módú elemzés, értékelés, és azzal koherens egyéni fejlesztési tervek készítése
- a tevékenységek eredményességét elősegítő, változatos tanulásszervezési eljárások, technikák alkalmazása, értékeléssel összehangolt célok és feladatok meghatározása
- az alul teljesítő és kiemelkedő képességű gyermekek fejlődéséhez az óvodapedagógusok folyamatos innovációja
- a játék intimitásának sérthetlenségére való törekvés
- tanulási helyzetekben megerősített cselekvési minták használata
- a mintakövetési, modellkövetési, facilitátori szerep biztosítása
- együtt játszás, kooperáció, alkalmazkodás, együttérzés, belső kontroll alakítása
- az alkotás, konstruálás során az önállóság, önfegyelem növelése, elismerés átélése
- folyamatos játékkörnyezet biztosítása, játékra motiválás fenn-, és tiszteletben tartása
- együtt játszás során a társadalmi normák alkalmazása és betartása, „Mi” közösségi érzés erősítése
- játépedagógiai követelményeknek megfelelő módszerek, eszközök, anyagok használata
- óvodán kívüli élményszerzés
- folyamatos játékkörnyezet biztosítása, játékra motiválás fenn-, és tiszteletben tartása
- játépedagógiai követelményeknek megfelelő módszerek, eszközök, anyagok használata.

Anyanyelvi fejlesztés:

- különböző játékszituációkban a kommunikáció fejlesztése (nyelvi minta, szókinccs, metakommunikáció)
- bábjáték lehetősége, dramatizálás, anyanyelvi játékok alkalmazása.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- különböző gondolkodási műveletek képességének végzése
- egyszerűbb ok-okozati összefüggések meglátása, rendszerszemlélet életkori sajátosságok függvényében
- kreatív feladatmegoldás
- szándékos figyelemirányítás, korának megfelelően tartós önálló tevékenység, felfedezés és gyakorlati problémamegoldás igénye
- elemi mennyiségi ismeretek megléte
- az iskolába lépéshez szükséges kompetenciák birtoklása.

Tevékenységek rendszere:

Csoportjainkban egész napos tevékenykedtetés zajlik.

A komplex foglalkozások lényege:

- a foglalkozásokat probléma centrikusság és egy-egy vezető szempont megléte jellemzi
- a foglalkozásokon tudatosan és tervszerűen integráljuk az adott témához tartozó ismereteket
- a nevelési területek a tárgyi koncentráció elvének megfelelően egységet alkotnak,
- az óvodapedagógus megteremti annak lehetőségét, hogy a gyermek a játékban saját tevékenységén keresztül szerezhesse meg azokat az élményeket, amelyek elősegítik a környező világ megismerését
- ennek az alapja, hogy a gyermek előzetes tapasztalataira, érdeklődésére épüljön az ismeretanyagra épülő tudásrendszer.

A külső világ tevékeny megismerése

Cél:

- Minél több érzékszervi és mozgásos tapasztalat szerzése az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről, valamint annak formai, mennyiségi viszonyairól, a 4 őselem (tűz, víz,- föld,- levegő) köré építve.
- Életkoruknak megfelelő szinten olyan szokásrendszer elsajátítása, amelyek meghatározóak a környező világgal való harmonikus kapcsolatteremtéshez.
- A környezettudatos magatartásra nevelés, amely magába foglalja az emberi alkotásokat, életmódot, gondolkodást, viselkedést, a természet védelmét és rávilágít az okos, mértéktartó felhasználásra, értékek védelmére, megőrzésére.
- A természeti, emberi, tárgyi környezettel családdal való ismerkedéssorán olyan tapasztalatok szerzése, amelyek matematikai tartalmúak: mennyiségi, alaki, nagyság- és sík-térbeli viszonyok.
- Ismereteit tevékenységekben alkalmazza.
- Mutassunk rá a Föld élőlényének változatosságára (ismeretterjesztő könyvek, képgyűjtemények, filmek). Az érzékelést fejlesztő eszközökkel megismerik az anyagok fizikai tulajdonságait. (Izd. vizuális tev.).
- A gyakorlati életre előkészítő játékoknál tapasztalják az anyagok halmazállapotának különbözőségét, a kiterjedés és alakzat közti összefüggéseket. Az idő múlását a napok, hónapok, évek egymást követő rendjét mozgó naptár formájában mindig aktuálisan rakjuk ki.
- a békére nevelés megalapozása. Tudják, hogy a másik – esetleg más bőrének a színe, más az anyanyelve, a hite, a világnézete – emberi mivoltában, lényegében hozzá hasonlóan gondolkodik, érez, és szeretetre, békességre vágyik. Mindez előkészítése annak a szemléletnek, hogy a világmindenség egységes egész és mindannyian ennek része vagyunk.
- Madárbarát Óvoda programban való részvétel.
- A Zöld óvoda programnak megfelelő tevékenységek: szelektív hulladékgyűjtés, kiskertek gondozása, szűkebb és tágabb környezetünk ápolása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Elősegíti az emberi és tárgyi környezethez fűződő pozitív viszony kialakulását, a természet védelmét, a környezettudatos magatartás megalapozását.
- A környezettel való ismerkedés közben fejleszti a gyermekek beszédmegértő, és nyelvi kifejezőképességét, értelmi képességeit.
- A környezet megismertetése közben tapasztalatokat nyújtása a tér-és síkbeli formákkal, mennyiségi összefüggésekkel, relációkkal.
- Idő hely biztosítása a biztonságos életvitel szokásainak kialakításához. Elősegíti a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- Sokféle lehetőség biztosítása – komplexitás–a spontán és szervezett tapasztalat, és ismeretszerzése, azok rendszerezésére. (alkalmi, idő, hely, eszközök).
- A tervezéssorán figyelembe veszi az évszak változásait, ünnepeket, a helyi adottságokat, lehetőségeket.
- Alkalmi és folyamatos tevékeny tapasztalatszerzéseket, megfigyeléseket, komplex érzékszervi ismeretgyűjtéseket, munka jellegű tevékenységeket, szimulációs játékokat szervez az alábbi témakörökről: Évszakok, természet változásai, időjárás, öltözködés, színek.
- Hét napjai, napszakok. Növények, állatok, ezekhez kapcsolódó emberi tevékenységek. Test. Közlekedés. Városunk. Család. Foglalkozások.
- Fizikai jelenségek. Természeti és kulturális értékek. A tárgyak, személyek összehasonlítása tulajdonság szerint. Halmazalkotás, ítéletek, nyitott mondatok, relációk, mérhető tulajdonságok, rendezés, sorozatok.
- Számfogalom előkészítése: összemérés (mennyiségek, halmazok), természetes szám képzeteinek kialakítása (tőszám, sorszám).
Műveletek: bontás, hozzátevés, elvevés, ugyanannyivá tétel.
Tapasztalatok a geometria köréből, építés.
- Alkotások szabadon és másolással, tevékenység tükörrel, tájékozódás térben és síkban. Óvoda eszközeivel is biztosítjuk a tapasztalatszerzést, a tevékenykedést, a megismerő képességek (érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezés, megértés, problémalátás, megoldás), a matematikai gondolkodás fejlesztését.

Igyekszünk, egyre egyszerűbb és a természetben is megtalálható anyagokkal megismertetni a gyermekeinket. Ennek értelmében hangsúlyozzuk a gyermekek közvetlen kapcsolatának fontosságát a természethez.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermekek tudják nevüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, munkahelyét, lakáscímüket, óvodájuk, városuk nevét és saját születési idejüket, helyüket, ismerik az alapszíneket, és azok árnyalatait, gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában, ismerik a közlekedési szabályok betartásában, ismerik a közlekedési eszközöket, ismerik testrészeiket, gondozásuk, védelmük szokássá vált, ismerik a környékükön lévő intézményeket, boltokat, az ott dolgozó felnőttek munkáját.

- Jól tájékozódnak közvetlen környezetükben, ismernek városi nevezetességeket, rendelkeznek egyszerű –rövid távú tájékozódással.
- Megkülönböztetik az évszakokat, gyönyörködni tudnak bennük, tudják hogyan követik egymást, felismerik a napszakokat, felismerik az öltözködés és az időjárás összefüggéseit, ismerik a háziállatokat, néhány madarat, bogarat, vadállatot, azokat élőhelyeik szerint csoportosítják, környezetük növényeit felismerik, gondozásuk egyszerű műveleteit elvégzik, rendeltetésszerűen használják a munkaeszközöket.
- A növények fejlődése és az időjárás közötti összefüggéseket felismerik. Ismerik a víz, a levegő, a napfény fontosságát.
- Megkülönböztetik a szép, tiszta, a piszkos, szemetes, megrongált környezetet. Véleményt formálnak ezzel kapcsolatban.
- Környezetükben az elsajátított erkölcsi magatartási normákat betartva viselkednek. Ismerik, szeretik és védik a szülőföld, az itt élő emberek szokásait, hagyományait, a hazai kultúra értékeit. Kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- Tudjanak számolni és tárgyakat megszámlálni legalább 10-ig, 10-es számkörben bontani, részhalmazokat egyesíteni, megállapítani: több –kevesebb –ugyanannyi, összehasonlíthatnak mennyiségi, nagyság, szín és forma szerint, megkülönböztetik a jobbra-balra irányokat, értik és követik a helyet, irányokat kifejező névutókat, mindezt a mindennapi tevékenységben alkalmazzák.

Képességfejlesztés lehetőségei a külső világ tevékeny megismerése során:

- Testi: Egyensúlyérzék, finommotorika, nagymozgások, szem –kéz, szem –láb koordináció. Manipulációs készség, gyors reakció.
- Érzelmi- Szociális: A természethez való pozitív érzelmi viszony szülőföld, emberek, a táj szeretetére nevelés, tárgyi kultúra értékeinek szeretete, védelme.
- Feladattudat, szabálytudat, kitartás, türelem, ítélőképesség, kapcsolatteremtő képesség, közösségi érzés, másokkal való kapcsolat igénye, testséma önmaga felismerése. Intellektuális érzelmek, együttműködési készség, feladattartás, önálló feladatmegoldások.
- Értelmi: Érzékelés, íz érzék, térérzékelés, időérzékelés, érzékszervi működés.
- Figyelem – koncentrált, ill. szándékos. Formaalkotás, hallási érzékelés, szem fixációs működése, tapintásos érzékelés. Téri helyzetek, cselekvések, színek, irányok, formák, tulajdonságok, méretek elismerése. Fogalomalkotás, számfogalom, számolási készség, problémamegoldó gondolkodás Szándékos figyelem Problémakezelés Analizáló-szintetizáló készség fejlesztése.
- Kommunikáció: Beszédkultúra, kérdéskultúra, kifejezőkészség, magabiztos tudatos kreatív önkifejezés. Választékos nyelvi eszközökben gazdag, kulturált stílus, különböző kommunikációs helyzetekben. Beszédbátorság erősítése, beszédtechnika fejlesztése, szövegértés, kialakítása szövegalkotási kedv felkeltése Kommunikációs igény motiválása. Szókincs bővítés, tiszta artikuláció fejlesztése, verbális fejlesztés, testrészek neve.

Ének-zene, énekes játék, gyermektánc

Cél:

- zene, énekes játék, tánc segítségével, a zene iránti érdeklődés felkeltése, zenei ízlés formálása, esztétikai fogékonyság fejlesztése
- zenei anyanyelv alakítása
- az éneklés, zenélés beépülése a gyermek mindennapi tevékenységébe.

Tartalmi vonatkozás:

- népi, klasszikus és kortárs zeneszerzők műveinek alkalmazása
- népdalok, énekes-mozgásos népi játékok
- körjátékok (szerepcserés, párválasztós, sorgyarapodós, kapus, hidas)
- mondókák, kiolvasók, ölbéli játékok
- hallás, ritmusfejlesztés és zenehallgatás
- néptánc elemek
- népszokásokhoz kapcsolódó, táncok, dalok, énekes játékok
- hangszerek.

Az óvodapedagógus feladatai:

- a zenei anyag életkornak, érdeklődésnek megfelelő kiválasztása, bemutatása, zenei élmény nyújtása
- zenehallgatási anyag összeállításánál a bevándorlók és etnikai kisebbség hova tartozás figyelembe vétele
- kellő szakmai felkészültség (módszerek, eszközök alkalmazása)
- esztétikus szemléltetőeszközök készítése
- derűs légkör megteremtésével az önkifejezés, zenéhez való pozitív viszonyulás segítése
- mindennapos ének-zenei nevelés feladatainak végzésével, az éneklés, zenélés iránti fogékonyság megalapozása
- a kortárs művészeti alkotások igényes kiválasztása
- ünnepkörökhöz kapcsolódó zenei anyag illesztése
- zenei képességek alakítása (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás)
éneklés: tiszta ének, hangápolás; ritmika: egyenletes lüktetés, ritmus, tempóérzék;
zenei hallás: magas-mély, halk-hangos megkülönböztetése, zörejek, hangszínek felismerése, belső hallás (dallambújtatás)
- zenei kreativitás formálása (improvizálás) a művészi tehetség gondozása
- ének - zene, énekes játék, gyermek tánc és a matematika összefüggése (térformák,- nyitott/zárt vonal, tő – sorszámnev – kiszámolók, párosítás, térbeli tájékozódás, magas/mély kézjelek stb.).

Anyanyelvi fejlesztés:

- mondókák, énekek segítségével, a helyes artikuláció szavak, szép pontos kiejtése

- hanglejtéssel, hangsúllyal, ritmussal a magyar nyelv kifejező erejének, szépségének éreztetése
- szókincs bővítés
- helyes légzéstechnika.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- zene, zenélés, éneklés igénylése
- önálló és tudatos zenei tevékenység végzése
- egyéni és csoportos éneklés öröme, zenét kísérő mozgásformák, tánclepek és ritmusok megjelenítése
- zenei fogalom párok megkülönböztetése (magas-mély, lassú-gyors, halk hangos)
- a hallott zene felismerése és élvezete
- egyszerűbb dallamok dallamotívum alapján felismerése, visszaéneklése
- egyenletes lüktetés, dalok ritmusának érzékelése és visszaadása
- zenei kreativitás megnyilvánulása (ritmus, mozgás, dallam rögtönzése)
- népi „rögtönzött” hangszerek (nádsíp, pengető, dob) használata, ritmushangszerek megnevezése és használata.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Cél:

- élmények átélése és újra alkotás
- a belső képek gazdagítása, szabad önkifejezése, fantáziavilág képi úton való kifejezése
- nyitottság az esztétikai élmények befogadására, a környezet esztétikai alakítására alkotásra, önkifejezésre,
- esztétikai igényesség felkeltése
- a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés.

Tartalmi vonatkozás:

- műalkotások, népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés
- népi, klasszikus, kortársirodalmi művek ismerete
- színek ismerete
- a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás során különböző technikákkal való ismerkedés (építés, kollázs, montázs, batik, lenyomat, makett, terepasztal, szövés, fonás, varrás, karcolás, kasírozás, gyurmázás, agyagozás)
- különböző anyagokkal, eszközökkel való ismerkedés, munkálkodás (saját kéz, ujj, háromszög alakú kréta, ecset, nyomdák, olló, ragasztó, papírdoboz, homok, sár, gyurma, agyag gipsz, természetes anyagok, bőr, gally, gyapjú, textil, fonal, csutka, sás, nád, csuhé, termések, levelek, stb.)
- ünnepekhez kapcsolódó jelképek elkészítése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- az egész nap folyamán egyéni és csoport fejlettségi szinthez igazodó optimális alkotói feltételek megteremtése (szervezeti keret, módszer, eszköz)
- az alkotáshoz szükséges eszközök beszerzése gyűjtőmunkával
- az eszközök, technikai eljárások megismertetése
- baleset megelőzés
- gyermeki portfólió készítése
- egyéni és közös élmények nyújtása, alkalomszerű művészeti alkotások, népművészeti elemek segítségével is
- gyermekmunkákból kiállítás szervezése
- inger gazdag, esztétikus környezet biztosítása
- pozitív megerősítéssel az önkifejezés, elaborálás, önbizalom erősítése
- népművészeti elemek bemutatása, alkalmazása (múzeumlátogatás)
- képi plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó-és rendezőképeség alakulásának segítése vizuális percepció, taktilis ingerek fejlesztése, erősítése munkafogások, technikák tanítása
- élmény és fantáziavilág dúsítása (tér-forma-szín és képzetgazdagítás, képi gondolkodás fejlesztése, esztétikai érzékenység, szép iránti nyitottság, igényesség alakítása)
- rajz, mintázás, festés, kézimunka és matematika összefüggések megláttatása (térformák, gömbbel, hengerrel való ismerkedés, irányok gyakorlása)
- íráshoz szükséges mozgáskoordinációk, finommotorika alakítása
- gyermeki alkotás a belső képek gazdagítása az önálló elképzelések támogatásával, differenciálás alkalmazásával
- tájházakba, múzeumokba látogatások szervezése
- népművészeti elemek felhasználása az óvoda helyiségeinek dekorálásakor, ünnepek során
- Március 15-e alkalmával nemzeti szimbólumok festése, mintázása, stb.
- a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatása
- formatív értékeléssel a tehetségek bátorítása.

Anyanyelvi fejlesztés:

- tevékenység és kommunikáció összekapcsolása
- szókincs bővítés
- támogató kommunikációval az alkotás örömeinek, sikerének segítése.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- az élmények egyéni módon való megjelenítése képalkotással
- színek, formák, anyagok, eszközök, technikák kreatív módon való használata
- eszközök rendeltetésszerű és balesetmentes használata
- társai munkájáról véleménynyilvánítás
- elemi térviszonyok, jellegzetes jegyek, egyszerű mozgások megjelenítése
- képző és népművészeti alkotások iránti érdeklődés, érzékenység

- koordinált szem és kézmozgás
- környezetükben az esztétikum felismerése és alakítására való igény
- árnyalt színhasználat, formagazdagság
- tér, forma és képlátás kialakulása.

Verselés, mesélés

Cél:

- irodalmi élmény nyújtásával az érzelmi, erkölcsi és szocializáció valamint értelmi és anyanyelvi fejlődés segítése népmesék és magyar mondavilág megismertetésével
- könyv szeretetére, olvasóvá nevelés
- kultúra iránti fogékonyság megalapozása (színház, könyvtár, múzeum)
- a magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok megismertetése
- a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ érzelmi viszonylatainak megvilágítása/feltárása, az ebből eredő elvárt viselkedésformák közvetítése.

Tartalmi vonatkozás:

- ritmikus és humoros versek, népi mondókák, altatók, dúdolók, szólások, közmondások, időjósító rigmusok, találós kérdések, nyelvtörők
- mesék: tündérmesék, legendamesék, novellamesék, rászedett ördög, falucsúfolók, tréfás mesék, hazugság mesék, formulamesék.

3-4 éves korban:

- egyszerű szerkesztésű, ismétlődő szövegrészeket tartalmazó lánc-, halmozó- és mondókamesék
- rövidebb, többfázisú állatmesék
- közvetlen környezetéről szólók, én mesék.

4-5 éves korban:

- többfázisú, terjedelmesebb állatmesék
- novellamesék csalimesék, tréfás mesék
- én mesék, rövidebb tündérmesék
- egyszerű szerkesztésű, ismétlődő szövegrészeket tartalmazó lánc-, halmozó- és mondókamesék.

5-6-7 éves korban:

- terjedelmesebb novella mesék
- hazugságmesék
- legendamesék rászedett ördög mesék falucsúfolók
- tündérmesék
- magyar népmesék, mondavilág, mondókák és rigmusok
- műmesék
- klasszikus és kortársalkotások
- dramatikus játékok, bábozás.

Az óvodapedagógus feladatai:

- irodalmi alkotások életkornak, érdeklődésnek megfelelő kiválasztása, bemutatása, élmény nyújtása
- kellő irodalmi tárházzal való rendelkezés, emlékezetből való mesélés
- mesélői, intim légkör megteremtése (mesesarok, szertartások, szimbólumok)
- motiváló, változatos, esztétikus eszközök biztosítása
- saját vers, mesealkotással az önkifejezés érvényre juttatása
- a mese alkalmazása az önismeret (belső feszültségek megélése) fejlesztésére közösség formálása az együttes élmény nyújtásával a szép magyar nyelv kifejezéseinek, ritmusának, hangsúlyának, szófordulatainak modell értékű előadásmódja
- érzések, gondolatok adekvát metakommunikációja
- matematikai jelenségek, érzelmi úton való megközelítése (három kívánság, hétfejű sárkány, legkisebb királyfi, ok-okozati összefüggése)
- a mondókák, versek válogatása során a magyar népköltészeti alkotások előtérbe helyezése, felhasználása
- a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág életkor és képességspecifikus felhasználása
- mesélés alkalmával a bábozás és dramatizálás eszközeinek használata.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- mesehallgatás igénylése és várása
- versek, rigmusok szíves hallgatása és mondása
- mesék, történetek kitalálása, elkezdett történet befejezése, mozgásos megjelenítése
- előadáshoz, dramatizáláshoz kreatív módon eszköz készítése
- irodalmi anyag ünnephez kapcsolásának képessége
- szavak jelentésének ismerete és rendeltetésszerű használata
- kulturális programokon való aktív részvétel (színház, múzeum)
- különböző mondatszerkezetek, mondatfajták alkotása, szófajok használata.

Mozgás

Cél:

- mozgásos életmód igényének kialakítása, mozgáskedv megőrzése
- jövő és élményorientált mozgásfejlesztés
- fizikailag aktív életvitel tartós magatartássá válása felnőtt korban.
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.

Tartalmi vonatkozás:

Helyváltoztató mozgások:

- járások, futások, szökdelések, oldalazások, irányváltoztatások, kúszások, mászások, függeszkedések, gurulások

- ugrások és érkezések, esések, gördülések, fordulatok, átfordulások, függések, támaszok finommotoros (manipulatív) mozgások:
- gurítások, dobások, elkapások, ütések, rúgások, labdavezetések, húzások, tolások-emelések, hordások.

Mindennapos tervezett és szervezett egészségfejlesztő testmozgás (napi legalább 30 perc) természetes/funkcionális mozgásformák rendszere:

- kooperatív mozgásos játékok intenzív alkalmazása
- széles körű mozgástapasztalatok megszerzése
- erő és álló képesség fejlesztése
- helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly felerősítése
- 50%-ot meghaladó közepes és nagy intenzitású mozgás a foglalkozásokon
- szabad levegőn való mozgás udvari lehetőségének kihasználása
- minél több manipulatív eszköz alkalmazása.

Az óvodapedagógus feladatai:

Tevékenységeinket az ONAP ajánlása, a csoport fejlettségi szintje alapján, minden óvodapedagógus saját maga határozza meg a csoportja számára. Egy adott képességfejlesztéshez olyan testgyakorlatokat, eszközöket választunk, mellyel az adott feltételek mellett a gyermekek fejlettségi szintjüknek megfelelően legtöbbet gyakorolhatnak, és sikerélményhez juthatnak.

- mindennapos tervezett és szervezett egészségfejlesztő testmozgás végzése (heti legalább 5x30 perc)
- az óvodai élet minden fázisában, spontán, a játékba, azon belül a szabad játékba ágyazott mozgástevékenység biztosítása
- fejlődés és fejlettségközpontú testnevelés
- élményt nyújtó, teljes személyiségre ható fejlesztés (minden gyermek egyéni fejlődésű)
- fizikailag aktív életvitel tartós magatartássá válásához szükséges tudás, készségek és meggyőződések elsajátíttatása
- a gyermek mozgásigényének kielégítése, harmonikus, összerendezett mozgásának alakítása
- alapvető mozgásfunkciókban (járás, futás, sietés, lépcsőn járás) tudatos, célszerű, összerendezett cselekvés fejlődésének elősegítése
- a személyiség fejlesztés komplex mozgás és tevékenykedés során
- kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazása
- pozitív kompetenciaérzet alakítása („meg tudom, meg akarom csinálni”)
- fejlődésközpontú, differenciált tevékenységszervezésben való gondolkodás
- korszerű oktatási módszerek, stratégiák használata, reflektivitás

- teljesítmény- és versenykényszer nélküli gyakorlással tanulható és fejleszhető elemekre, funkciókra való koncentráció
- élmény, siker, tanulási lehetőség nyújtása, mozgás/játék által
- adottságtól, képességektől függetlenül kedvező kompetenciaérzet változása
- az értékelésnél a végeredmény helyett a játékfolyamat középpontba helyezése
- körjáték az udvaron
- a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás megalapozása mozgással
- a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásfeladatok alkalmazása (szomatikus, kognitív, affektív és szociális fejlődés béli különbségek)
- saját tempó tiszteletben tartása
- a megértés és a helyes mozgásformák kivitelezése érdekében személyes minta nyújtása
- egymásra épülő mozgásrepertoár a természetes hely- és helyzetváltató, valamint finommotoros mozgások mindennapokban állandóan jelen lévő felfedeztetése, megtapasztaltatása, próbálkozásokon keresztüli gyakoroltatása
- változatos és örömteli, játékokkal, támogató tanulási /fejlődési légkör biztosítása
- az egészségfejlesztő testmozgás megvalósításához, új szemlélet kialakítása, öntovábbképzés által
- mozgás és a matematika összefüggése (irányok meghatározása, jobb/ bal, előre/hátra, hosszabb/rövidebb sor, alacsonyabb/magasabb stb.).

Anyanyelvi fejlesztés:

- a cselekvés és beszéd szinkronjának megteremtése
- a beszédértés és a kifejező beszéd fejlesztése
- testrészek megnevezése
- tér és időbeli irányok megnevezése.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- a rendszeresen szervezett helyváltató, helyzetváltató és finommotoros mozgások elsajátítása, és az ezek megfelelő végrehajtása rendszeres egészségfejlesztő testmozgás csoportban és szabadban való igénnyé válása
- az iskolához szükséges erő, állóképesség, valamint a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly megléte
- a kooperatív mozgásos játékokban való aktív részvétel
- saját és társaik adottságának tolerálása (másság, pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás).

Prevenció a mozgásfejlesztésben

Az óvodapedagógus prevenciós feladatait a gyógytestnevelő segíti.

Minden 5. életévét betöltött gyermek a háziorvosi javaslata alapján gyógytestnevelésen vehet részt.

Cél: a prevenció, ill. a rehabilitáció.

A gyógytestnevelő feladata:

- a tartáshibák, a deformitások, az ortopédiai rendellenességek javítása
- a lúdtalp megelőzése, ill. korrekciója
- a fejlődő izomzat erősítése.

Az óvodapedagógus feladata a prevenció terén:

- a mozgásigény minden irányú kielégítése
- a hát – és hasizmok erősítése
- a helyes légzés tudatosítása
- vízhez szoktatás, játék a vízben.

Vízhez szoktatás

A Szivárvány óvodában található a beltéri terápiais medence, amely a mozgásnevelés részeként lehetővé teszi a vízhez szoktatást. Szorosan illeszkedik a kompetencia alapú programhoz.

Cél: a víznek, mint új közegnek a megszerettetése, és a vízben való biztonságos és félelem nélküli mozgás kialakítása.

A vízi foglalkozásokon való részvétel minden gyermek számára biztosított. A tapasztalatokra, a gyermekek fejlődési ütemére alapozott, módszeresen egymásra épített foglalkozások során pozitív irányba változnak a gyermekek testi képességei: mozgáskoordinációja, erő, ügyesség, állóképesség, reakciókészség, az értelmi képességei, akarati tulajdonságai, önbizalma, önértékelése, magatartása, csökken a szorongás, vagy gátoltság.

Vízhez szoktatási programunk során a tehetséges gyermek a síklásig is eljuthat.

A kompetencia alapú óvodai nevelésünk célja és feladata

A kompetencia alapú óvodai nevelés a gyermek középpontba helyezését és az óvoda nevelési funkciójának kiteljesítését tekinti alapvető feladatának.

A gyermek, fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, a belső fejlődés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerű környezeti hatások befolyásolják. A 3-7 éves gyermek életre nevelése minden későbbi fejlődés alapja, ezért elsődleges fontosságú az

együttműködés fejlesztése, a szocializáció, az erkölcsi nevelés, az egészséges életmódra nevelés, a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlása, a saját és a társadalom számára szükséges egyéni képességek intenzív fejlesztése.

Az óvoda, nevelő intézmény, a gyermeki személyiség nevelésére, fejlesztésére törekszik:

- együttműködési - kooperációfejlesztés
- érintkezési - kommunikációfejlesztés.

Cél:

- Nyugodt, egészséges, harmonikus gyermeki személyiség kibontakoztatása, a hátrányok csökkentése, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása is. (Az alapprogrammal megegyezően.)
- Befogadó intézményként mintát közvetítünk szűkebb és tágabb társadalmi környezetünkben a másság (SNI, BTMN, nemzeti, etnikai kisebbség, stb.) elfogadására és elfogadtatására. Fontos számunkra az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése és megvalósítása, a különleges gondozást igénylő gyermekek teljes körű ellátása.
- Az óvodás korú gyerekek környezettudatos viselkedésének megalapozása, környezetük megismerése, szeretete és annak védelme. Tudjanak felfedezni, legyenek érdeklődők, kíváncsiak, kreatívak. A különböző tevékenységekben működjenek együtt társaikkal és a felnőttekkel.
- A tehetséges gyermek képességeinek felfedezése, kibontakoztatásának segítése változatos tevékenységek által.

Óvodapedagógus feladata:

A kompetencia alapú nevelés szemléletmódjával készült pedagógiai program az egész napos tevékenységek helyezi középpontba.

Tartalmi területei a játék, az érzelmi és erkölcsi nevelés, és az iskolaérettség eléréséhez szükséges képességek, készségek fejlesztése valamint az inkluzív pedagógia. Az óvodai élet tevékenységeit a 4 őselem (levegő, tűz, víz, föld) köré csoportosítjuk. Így biztosítjuk az óvodás korú gyermekek, köztük a különleges bánásmódot igénylő (SNI, BTM, HH, HHH, tehetséges) gyermekek képességeinek, készségeinek kibontakoztatását, fejlesztését.

Az óvoda hagyományos ünnepei

A hagyományok megőrzésében óvodánk kiemelt szerepet vállal. Egyes ünnepek, rendezvények olyan családi programok is egyben, melyek az óvoda és a család együttműködését, a jó kapcsolat kialakítását segítik elő.

Ünnepeink, hagyományaink:

- Magyar Dal napja
- Bányásznap i koszorúzás a Sárberki Szent Borbála szobornál
- Sárberki napok

- Népmese napja
- Állatok világnapja
- Szüretelés
- November - egészség hónap
- Márton nap
- Adventi játszóház, gyertyagyújtás - Betlehem, adventi koszorú állítása
- Mikulás
- Karácsony
- Farsang
- Kiszebáb égetés
- Március 15.
- Víz napja
- Húsvét
- Nyitott kapuk programon való részvétel
- Föld napja - „Egy gyerek, egy virág”
- Madarak Fák napja
- Kihívás napja
- Anyák napja
- Gyermeknap
- Gyermekközösségi nap
- Évzáró kerti parti
- Év végi kirándulás
- Nemzeti Összetartozás Napja.

Új közösségformáló rendezvény a Gyermekközösségi nap

Témája: a környezetvédelem

Cél:

- a rendezvényen részt vevő gyermekek közösségi élményhez juttatása
- a gyermekek, szülők és egyéb óvodai neveléshez kötődő partnerek bevonásával az esemény a komplex intézményfejlesztés állandó elemévé váljon
- differenciált, a szocializációs folyamatok megerősítését célzó, differenciált tevékenységek megvalósítása
- hátránycsökkentés
- potenciális tanulási zavar prevenciója.

Az óvodapedagógus feladata:

- esélyteremtés
- közösségépítés, együttműködés, érzelmi, erkölcsi nevelés, segítőkészség alakítása
- csoportszintű összetartozás élményének mélyítése, az önállóság, önfegyelem, kitartás, fejlesztése
- a hagyománykövetítés tisztelete, a kultúrához kötődő hagyományok és szokások ápolása, fejlesztése,
- a nemzeti identitástudat megalapozása, fejlesztése

- a népi kultúra, a népzene, a népdal, népi hangszerek megismertetése
- ritmus és zenei hallásfejlesztés a népi gyermekjátékok által
- komplex képességfejlesztés: a matematikai képességek fejlesztése, finommozgás fejlesztés, verbális fejlesztés, ok-okozati összefüggések meggláttatásával az értelmi képességek fejlesztése, ízérzékelés fejlesztése, szándékos figyelem mozgáskoordináció fejlesztése, téri orientáció, téri irányok, figyelem, feladattudat, szabálytudat fejlesztése, verbális fejlesztés, szókincs bővítés.

Várható eredmények:

- esélyteremtés, hátránycsökkentés
- az óvoda és a család közötti jó kapcsolat erősítése
- szülők aktív részvétele az óvodai rendezvényeken.

További ünnepeink, rendezvényeink:

- A gyermekek születés –vagy névnapja
- Munkadélutánok (közös munkálkodás a szülőkkel)
- óvodai bábszínház
- Évzárók, nagycsoportosok búcsúztatása
- Fogadóóra

Kultúraátadás

Cél:

- a gyermek természetes megnyilvánulásaira építve tudatosan átörökíti, közvetíti az örök emberi értékeket.

Az óvodapedagógus feladata:

- a természeti és társadalmi környezetből szerzett gyermeki tapasztalatok figyelembe vétele
- családdal való együttnevelés során az óvodapedagógus vegye figyelembe, hogy különböző otthoni környezetből érkeznek óvodai környezetbe a gyermekek
- legyen tekintettel a családban kialakult kulturális, világnézeti, etnikai hagyományokra.

A gyermekek fejlődésének nyomon követése

Alapelv:

- Minden gyermek „más”, egyedi kompetenciákkal és fejlődési ütemmel rendelkezik, így a gyermek fejlődését elsősorban önmagához kell mérni.
- A gyermek megismerése és egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése az óvodába lépés pillanatában kezdődik és folyamatos.
- A fejlődés nyomon követése, egyéni fejlesztési terv készítése biztosítja a legoptimálisabb fejlesztő hatások alkalmazását.

Cél:

- információszerzés, nyomon követés, komplex fejlesztés, iskolára való alkalmasság elérése.

Tartalmi vonatkozás:

- családlátogatás, anamnézis
- spontán és direkt megfigyelés
- az intézményi eljárásrendnek megfelelő mérések (DIFER)
- az SNI gyermekeknél folyamatdiagnosztikát alkalmazunk.

Az óvodapedagógus feladatai:

- anamnézis felvétele, szülővel való konzultáció
- a gyermek megismerése, természetes közegben, minél szélesebb körű információk szerzése
- intézményi szinten kialakított normák szerinti megfigyelés, mérés végzése és rögzítése
- a megfigyelési, mérési eredményekre épülő éves pedagógiai munka tervezése
- egyéni fejlesztési tervek készítése havi gyakorisággal (óvodapedagógusok) gyógypedagógusok 3 havonta
- a gyermek egyéni érésének, fejlődési ütemének tiszteletben tartása mellett a legoptimálisabb fejlesztő hatások biztosítása
- hagyományos és korszerű változatos módszerek alkalmazása
- periodikusan ismétlődő kontrollmérések végzése
- szakpedagógusokkal való konzultáció
- a fejlődési napló alapján évi két alkalommal a gyermek fejlődéséről pedagógiai vélemény készítése, ennek alapján a szülők tájékoztatása gyermekük fejlődési állapotáról, a további fejlesztési célokról (gyógypedagógusok is).

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A gyermekek spontán érése, a családi nevelés és az óvodai nevelés eredményeként a gyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: **testi, lelki, értelmi és szociális érettség.**

Testi kritériumok

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül újabb alakváltozáson megy át. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb, Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és finommotorika. Képes arra, hogy mozgását, viselkedését, testi szükségleteinek kielégítését szándékosan irányítsa.

Lelki fejlettség

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott, érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a tér-, vizuális és az akusztikus észlelés fejlettségének, a testséma kialakulásának.

A lelkiileg-szellemileg egészségesen fejlődő gyermek jellemzői:

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés, időtartama a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartama
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van
- érthetően kommunikál, tisztán beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, nyelvi kifejezőkészsége életkorának megfelelő
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről, felismeri az öltözködés és időjárás összefüggéseit, ismeri az alapvető viselkedési szabályokat, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megóvásához, megbecsüléséhez elemi mennyiségi ismeretekkel rendelkeznek.

Szociális érettség

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is érette válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtten és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi.

A szociálisan érett gyermek jellemzői:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségleteit
- feladattudata kialakulóban van és ez a feladat megértésében, a feladattartásban és a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg
- kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet

A tanköteles korú gyermekek

- A tankötelezettség megkezdése alól az Oktatási Hivatal a szülő kérésére 1 év időtartamra felmentést engedélyezhet (orvosi vélemény, szakvélemény alapján).

Az óvoda – iskola átmenet támogatása

Feladat:

- A leendő elsős tanítónénikkel, az éves munkaterv elkészítése.
- Az óvoda-iskola átmenetet segítő munkacsoport létrehozása.

- A gyermekek iskolába lépéséhez szükséges fejlettségi szint eléréséhez és a sikeres iskolai előrehaladás megalapozásának érdekében óvoda - iskola átmenet program kidolgozása és bevezetése a kötelező felvételt biztosító általános iskolával.

Az együttműködés formái:

- egymás munkájának kölcsönös megismerése, nehézségek és eredmények megvitatása, tapasztalatok átadása
- fejlődés nyomon követő dokumentum megismertetése
- második félévben a leendő elsős tanítónők részvétele az óvodai szülői értekezleten, iskolájukban folyó pedagógiai munka bemutatása
- nagycsoportosok látogatása az iskolában ismerkedés az iskolai környezettel, játékos foglalkozáson való részvétel
- „Átmenet konferencia” szervezése, melynek célja az SNI, hátrányos helyzetű, tehetségjegyeket mutató gyermekekkel kapcsolatos információk etikus és objektív átadása
- közös rendezvényeken való részvétel (ünnepek, ügyességi játékok és ajándékműsorok szervezése –Márton nap, Mikulás, Karácsony, Gyermeknap, óvodai gála, szülői értekezlet).

Inkluzív pedagógiai ellátás

Sérülésspecifikus gyermekek befogadása, ellátása

Befogadó intézményként elkötelezettek vagyunk a különleges bánásmódot igénylő gyermek fogadására, befogadására. Az óvodapedagógusok az egyes gyermekek egyéni igényeihez, szükségleteihez alkalmazkodva az egyéni differenciálást fő feladatuknak tekintik. Az óvodapedagógus együttműködő, segítő partnere a gyógypedagógus.

Az óvoda ingyenes logopédiai –gyógypedagógiai ellátást biztosít az SNI gyermekek sérülésspecifikus fejlesztéséhez. Utazó gyógypedagógiai hálózat keretében, szintén ingyenes ellátásban részesülnek a város óvodáiba járó SNI gyermekek.

Óvodánkba integrálható SNI gyermekek köre:

- érzékszervi fogyatékos gyermekek
- enyhe értelmi fogyatékos gyermekek
- beszéd fogyatékos gyermekek
- autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekek
- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek.

Alapelveink:

- figyelembe vesszük, hogy a gyermekek időbeli és minőségbeli fejlődésük eltérő, különböző
- fejlődésbeli sajátosságaik miatt egyes képességeik módosulnak
- egyéni képességeikhez mérten határozzuk meg a pedagógiai szükségleteiket
- meghatározó jelentőségű a szülők, pedagógusok jól működő partnerkapcsolata a gyermek eredményes együttnevelésében, fejlesztésében
- a nevelőtestületen belül az egységes szemlélet és egységes követelményrendszer megteremtése
- sérülésspecifikus ellátásnak megfelelő végzettséggel rendelkező szakemberek biztosítása
- az integráltan fejlesztett gyermek számára biztosítjuk mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz.

Az eredményes befogadás személyi feltételei:

- A szakértői bizottság a lefolytatott vizsgálatok alapján elkészíti a szakértői véleményt.
- A szülők a szakvélemény beszerzése után tájékoztatják az óvoda vezetőjét és az óvodapedagógusokat, valamint együttműködnek a gyermek fejlesztésében részt vevő szakemberekkel.
- A gyógypedagógus segít az óvodapedagógusoknak a pedagógiai diagnózis értelmezésében, együttműködik az óvodapedagógusokkal, figyelembe veszi tapasztalataikat, észrevételeiket, javasolataikat, segít az egyéni fejlesztési terv elkészítésében, figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, javaslatot tesz gyógypedagógia-specifikus módszerek alkalmazására, a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására.
- Kapcsolatot tart a szülővel a habilitáció és a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával.
- Az intézmény fenntartója biztosítja az eredményes befogadáshoz szükséges tárgyi-környezeti és személyi feltételeket, valamint a speciális szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógust.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű gyermek számára

- a sérülésspecifikus módszerek, terápiák, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása
- az egyéni szükségletekhez igazodóan speciális segédeszközök használata
- a segédeszközök elfogadtatása, azok következetes használatára és megóvására nevelés
- a kompenzációs lehetőségek körének bővítése a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével
- annak felismerése, hogy a sajátos nevelési igényű kisgyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes
- rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni

foglalkoztatásának megvalósulásához

- az óvoda pedagógusai, pedagógiai munkát segítő alkalmazottai és a szülők megfelelő tájékoztatása a sajátos nevelési igényű gyermek befogadására, együttműködés a sérült gyermek családjával, a szülői reziliencia fejlesztése
- az integráltan fejlesztett gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai rehabilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység

Cél:

- A testi, érzékszervi, értelmi, beszéd-és egyéb fogyatékból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása.

Feladat:

- A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai közösségbe történő beillesztésének elősegítése.
- A fejlesztés személyi és tárgyi feltételeinek megteremtésével a gyermek életkorának és a sérülés mértékének megfelelő optimális fejlettségi szint elérése.
- A rehabilitációs-és rehabilitációs tevékenység olyan team munkában kialakított és szervezett nevelési folyamatban valósul meg, amely az egyes gyermekek igényeitől függő elvárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teszi szükségessé.
- A gyermekek sérülés-specifikus ellátása az óvodában, az erre a célra kialakított fejlesztő szobában, szakirányú végzettséggel rendelkező, a Tatabányai Sárberki Óvoda alkalmazásában álló, vagy megbízási szerződéssel alkalmazott utazó gyógypedagógus közreműködésével történik.
- A fejlesztés a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága által meghatározott óraszámokban és fejlesztési irányok figyelembevételével, egyéni és/vagy mikrocsoportos formában valósul meg.
- A foglalkozásokhoz szükséges eszközöket részben az óvoda, részben az utazó gyógypedagógus biztosítja.
- A fogyatékos területeknek megfelelő speciális eszközöket a Tatabányai Sárberki Óvoda szerzi be és biztosítja az utazó gyógypedagógus révén.

A gyógypedagógus feladata:

- Segít az óvodapedagógusoknak a szakvéleményben leírtak értelmezésében, együttműködik az óvodapedagógusokkal, figyelembe veszi tapasztalataikat, észrevételeiket, javaslataikat, segíti a gyermekek óvodai csoportba történő beilleszkedését, integrációját.

- A fejlesztési irányok figyelembevételével egyéni fejlesztési tervet készít, egyéni fejlődési naplót vezet, a felülvizsgálati kérelmet az óvodapedagógussal együttműködve írja meg.
- Óráival elszámol az őt alkalmazó intézményvezető felé.
- Figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, javaslatot tesz az óvodapedagógusnak a csoportban is megvalósítható sérülés-specifikus módszerek alkalmazására, a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására (pl. érzékszervi fogyatékos gyermek megsegítése, autizmus-specifikus módszerek alkalmazása, stb.).
- Felkészíti az óvodapedagógusokat szakmai előadás, bemutató foglalkozás és műhelymunka keretében a különböző fogyatékosági területek megismerésére, segítve ezzel a csoportba történő integrációt.
- A fejlesztő foglalkozások megtervezése és megtartása során figyelembe veszi a gyermekek egyéni fejlődési ütemét és aktuális pszichés állapotát.
- A gyermekek fejlődéséről a szülők számára félévi és év végi, tájékoztató jellegű, gyógypedagógiai véleményt készít.
- Kapcsolatot tart a szülőkkel, gyermeke otthoni fejlesztéséhez tanácsokkal látja el őket.
- Segíti a szülői rezilienciát.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyógypedagógus tanácsait figyelembe véve segíti a gyermek beilleszkedését, elfogadását, elfogadtatását, hátrányai leküzdését és integrációját.
- A gyógypedagógus javaslata alapján valósítja meg a gyermek csoportban történő fejlesztését.
- A fejlesztés a gyermek sérülés-specifikus szükségleteit figyelembe véve, az egyéni tempójához, fejlettségi szintjéhez és aktuális pszichés állapotához igazodva történik.
- Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a csoportjába járó sajátos nevelési igényű gyermek sérülés-specifikus igényeiről, fejlesztési lehetőségeiről.
- Szakmai tudását ön- és továbbképzéssel folyamatosan bővíti.
- A szakmai előadásokon, bemutató foglalkozásokon és szakmai műhelyeken elsajátítottakat beépíti a mindennapi óvodai életbe, elősegítve ezzel a gyógypedagógiai terápia hatékonyságát.
- Figyelmekkel kíséri a gyermek esedékes kontrollvizsgálatát, a felülvizsgálati kérelmet a gyógypedagógussal együttműködve készíti el.
- Folyamatosan kapcsolatot tart a sajátos nevelési igényű gyermekek szüleivel.

Sérülésspecifikus feladataink a befogadás során:

A látássérült gyermekek inkluzív nevelése

A látássérült gyermekek a nevelés- oktatás szempontjából lehetnek: vakok, alig látók és gyengén látók. Közülük óvodánk a személyi és tárgyi feltételeink alapján az alig látó és a gyengén látó gyermekeket fogadja be.

Feladataink:

- segítségnyújtás a közös játékban való részvételhez, a közösséghez való alkalmazkodásban és a viselkedési formák megtanulásában
- kiemelten hangsúlyos az önkiszolgálás megtanítása, a tárgyak és helyük megismertetése, a rendszeret, és a higiéné, különösen a szem és a kéz tisztántartása
- folyamatosan figyelembe kell vennünk a gyermek fizikai terhelhetőségének korlátait, különös tekintettel az adott szembetegségre.

Az alig látó gyermekek

- Nevelésük a tapintó-halló életmódra való felkészítést célozza, de nem hanyagolható el látásteljesítményük megőrzése, intenzív fejlesztése sem. A látásukat praktikus használó gyermekek fejlesztésének fő területei megegyeznek a gyengén látók nevelésének elveivel.

A gyengén látó gyermekek

- Főleg látásuk útján tájékozódnak, de sokkal közelebbről, kisebb térben tudják azt használni. Nevelésük optikai eszközök segítségével a vizuális megismerés útján történik. A gondolkodás és a beszéd fejlődését a környezet vizuális megismertetése jelentősen elősegíti.

Feladataink:

- látásnevelés: a látás használatának megtanítása a távoli és a közeli környezetben
- nagymozgások fejlesztése: mozgáskoordináció, mozgásbiztonság
- térbeli tájékozódás a látás felhasználásával
- finommozgás fejlesztése: a kézügyesség fejlesztése, az írás előkészítése
- látás-mozgáskoordináció fejlesztése a nagymozgások és a finommozgások esetében egyaránt.

Az enyhe fokban hallássérült – nagyothalló – gyermekek inkluzív nevelése

A nagyothalló óvodás korú gyermekek az emberi beszédhang, a környezeti hangok korlátozott felfogására, differenciálására képesek. Beszédfejlődésük késve, általában spontán (hallókészülék segítségével), esetenként speciális segítséggel indul meg.

Feladataink:

- a nyelvi kommunikáció megindítása, a kommunikációs igény és tevékenység állandó megerősítése, a beszédérthetőség folyamatos javítása.
- a beszédmegértést és a beszédprodukciót segítő eszközök használata, a támogató családi szociális háttér.

Mozgásfogyatékos gyermekek inkluzív nevelése

A mozgássérült gyermeknél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció.

Feladataink:

- a speciális, egyénre szabott eszközök használatával és ezek segítségével a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése, és ily módon az életkornak megfelelő tapasztalatok megszerzése, a megtanult mozgás alkalmaztatása.
- Az óvodában biztosítani kell - a gyermek állapotának megfelelően - az akadálymentes közlekedést, a megfelelő mozgás- és életteret (az ehhez szükséges eszközöket, például lejtő, kapaszkodó), mindig szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét.
- Az elsajátított mozgásminták rögzítése, a szükséges korrekciós helyzetek alkalmaztatása a napirend egészét átszövő feladat.

A látás -, hallás -, és mozgásfogyatékos gyermekek ellátásába a sérülés típusának megfelelő szakos gyógypedagógusok is bekapcsolódnak.

Értelmi fogyatékos gyermekek inkluzív nevelése

Az értelmi fogyatékos gyermekek akadályozottsága, személyiségfejlődési zavara, az idegrendszer különféle eredetű, öröklött vagy korai életkorban szerzett sérülésével és/vagy funkciózavarával függ össze. Az értelmi fogyatékos gyermekek fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékos-sággal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki.

A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermek a kortárs csoportban megél.

A beszédfogyatékos/súlyos, akadályozott beszédfejlődésű gyermekek

Azon gyermeknél, akinek a receptív vagy expresszív beszéd/nyelvi képességrendszer szerveződésének fejlődési eredetű vagy szerzett zavara miatt az anyanyelv elsajátítás folyamata akadályozott, integrált formában biztosítjuk számukra az egyéni képességfejlesztés lehetőségét.

Az akadályozottság megmutatkozhat:

- a beszédhangok helyes ejtésének,
- a beszédészlelés és - megértés zavaraiiban,
- a beszédritmus sérülésében,
- a grafomotoros és a vizuomotoros koordináció éretlenségében,
- valamint az általános beszédgyengeséggel együtt járó részképesség-kiesésben.

A különböző jellegű diszfóniák, a hangadás kóros elváltozásai szintén a beszéd fogyatékoság körébe sorolhatók.

A fejlesztés területei:

Mozgásfejlesztés

Feladata:

- a testtudat kialakítása, megerősítése
- az egyes érzékelési területek összehangolt működésének fejlesztése
- a vestibuláris rendszer működésének korrigálása
- térészlelés fejlesztése
- az alapmozgások koordinációjának fejlesztése
- a két testfél mozgásának összerendezése
- a mozgás és beszéd összekapcsolása.

Anyanyelvi nevelés és a kommunikáció fejlesztése

Feladata:

- a nyelvi elmaradások korrekciója: a beszédészlelés, a beszédmegértés és kifejezőkészség fejlesztése
- a nyelvtani szabályok kialakítása, tudatosítása
- a gyermek szabad önkifejezésének, közlési vágyának, kapcsolatteremtő készségének elősegítése.

Vizuomotoros készség fejlesztése

Feladata:

- a testséma és az egyensúlyérzék fejlesztése
 - iránydifferenciálás
 - téri tájékozódás fejlesztése
- vizuális észlelés fejlesztése
 - szem-kéz koordináció fejlesztése
 - alakállandóság fejlesztése
 - alak-háttér fejlesztése
 - vizuális megfigyelő és elemző készség fejlesztése
- grafomotoros fejlesztés
 - szem-kéz koordináció fejlesztése
 - az íráshoz szükséges testhelyzet begyakorlása, a helyes írószertartás elsajátítása
 - formaemlékezet fejlesztése
 - irányok differenciálása
 - az ábrázoló készség fejlesztése
 - betűelemek elsajátítása

Diszlexia prevenció

A készségfejlesztés területei:

Mozgásfejlesztés:

- mozgásos játékok
- egyensúlygyakorlatok
- izomtónus-fejlesztő gyakorlatok
- utánozó játékok
- ritmusérzék fejlesztése

Testtudat és téri tájékozódás fejlesztése:

- testkép, testfogalom, testséma
- téri irányok kialakítása
- bal-jobb differenciálás, dominancia erősítése
- térészlelés fejlesztése

Percepciófejlesztés:

- a vizuális észlelés fejlesztése (szem-kéz koordináció, alakállandóság, alak-háttér tagolás, differenciálás, térbeli helyzet, térbeli összefüggések észlelése)
- a hallási észlelés fejlesztése
- a taktilis észlelés fejlesztése
- a kinezetikus észlelés fejlesztése

Beszédképesség fejlesztése:

- a szókincs bővítése
- a mondatalkotási készség
- az összefüggő beszéd fejlesztése

Az autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekek inkluzív nevelése

Az autizmus spektrumzavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és sajátos gondolkodási képességek minőségi károsodása, mely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg.

Feladat:

- a gyermek kommunikációs, szociális és kognitív fejlesztése
- az egyéni motiváció megteremtése
- a gyermek szükségleteihez alkalmazkodó autizmus specifikus módszerek alkalmazása
- az óvodai környezet megfelelő kialakítása

A gyógypedagógusok által a sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációs-rehabilitációs célú ellátásában az alábbi fejlesztő-, és terápiás eljárásokat alkalmazzuk:

Fejlesztő foglalkozások területei:

- szociális készségek
- kognitív funkciók
- az alapmozgások koordinációja, vesztibuláris rendszer
- vizuomotoros készség
- testséma, testkép, testtudat
- verbális kifejezőkészség
- egyes érzékelési, észlelési csatornák differenciálása, intermodalitások kialakítása
- fonológiai tudatosság

Terápiás eljárások:

- artikulációs zavar terápiája
- nyelvi késés terápiája
- beszédindító terápia
- beszédészlelés, beszédmegértés terápiája
- diszlexia prevenció
- Sindelar terápia
- TSMT terápia.

Az érzékszervi,-és mozgásfogyatékos gyermekek ellátásához a sérülés típusának megfelelő szakos gyógypedagógus is segíti terápiás munkánkat.

BTMN gyermekek ellátása

A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású – az ismeretelsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképességzavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi. Fejlesztésüket a szakértő bizottság javaslata alapján fejlesztőpedagógus/gyógypedagógus segítségével, integrált keretek között valósítjuk meg.

Alapelv:

- a részképesség zavar tüneteit mutató gyermekek sajátos nevelési igényeinek kielégítése a gyermek fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli.
- A rehabilitációs célú nevelés egyéni terápiás terv alapján történik, amennyiben részesült korai fejlesztésben, a korai fejlesztésre kell építeni.

Cél:

- az egészséges, harmonikus személyiség, a beilleszkedéshez szükséges testi, szociális és értelmi érettség kialakítása, valamint az iskolai potenciális zavarok megelőzése

Feladat:

- a gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával
- megelőzni a teljesítménykudarckokra épülő másodlagos zavarok, inadaptív viselkedés kialakulását, és megalapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készséget
- az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni kell, és amennyiben szükséges, a fejlesztés további menetét erre alapozva kell meghatározni

Az óvodapedagógus feladatai:

- alapmozgások kialakítása és fejlesztése
- szociális készségek fejlesztése
- kognitív funkciók fejlesztése
- az adekvát játékhasználat elősegítése
- tudatos önállóságra nevelés
- egészséges énkép és önbizalom kialakítása
- kudarcűrő-képesség növelése

Tehetséggondozás

A tehetséggondozás során igyekszünk a gyermekek ismereteit tágítani, melynek kiemelt területe a dúsitás, gazdagítás. A tevékenységekben társaikkal együtt vesznek részt, de az óvodapedagógus a nap folyamán differenciáltan foglalkozik a tehetséges gyermekekkel is.

Cél:

- a gyermekek megismerése, tehetségcsírák felismerése, azonosítása, megfigyelése, konzultációval tapasztalatok rögzítése, egyéni fejlődési irányok meghatározása
- tehetségével összefüggő gyengeségeinek kiegyenlítése, harmonizálása
- esélyteremtés
- a gyermek érzelmi támogatása, elfogadása, odafigyelés
- komplex tehetségfejlesztés megvalósítása a napi tevékenységek során
- erős és gyenge oldalak egyforma fejlesztése
- a fejlődés folyamatos értékelése.

Tevékenységi formák:

- képzőművészeti tevékenység
- zene-tánc
- sport - mozgás
- természettudományos tevékenység
- szociális tevékenységek
- tehetségazonosítás a megfigyelés, megismerés, információgyűjtés módszerével
- szülők bevonása.

Óvodánk rendelkezik egy tehetségfejlesztő óvodapedagógussal, aki segíti az óvodapedagógusok munkáját, a tehetséges gyermekek egyéni képességeinek kibontakoztatásában.

Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

Alapelv:

- a gyermek személyiségének, emberi méltóságának és jogainak tiszteletben tartása
- az óvodai nevelés során a hátrányos megkülönböztetést bármilyen okból ellenezzük
- tiszteletben tartjuk a gyermek gondolati -, lelkiismereti- és vallásszabadsághoz való jogát
- humánus, megértő, egyéni bánásmód
- a szülők felelősségének, szülői szerepének erősítése.
- együttműködés intézményekkel, szakemberekkel a probléma kezelésében.

Cél:

- a törvényben megfogalmazott gyermekvédelemmel kapcsolatos alapelvek betartása, feladatok megvalósítása
- esélyteremtés és hátránycsökkentés (esélynövelő óvodai működés kialakítása)
- családi életre és egészséges életmódra nevelés
- korai monitoring és a kerületi beavatkozási, jelzőrendszerben való közreműködés.

Feladat:

- a családközpontú pedagógiai elvek alkalmazása
- a családhoz igazított segítségnyújtás a hátrányok enyhítésére
- az óvodai keretek közötti kompenzálás
- az egyéni bánásmód, a családi nevelés gyermek iránti felelősségének erősítése, szülői reziliencia fejlesztése
- a tapintatos egyéni, személyes kapcsolattartás,
- szülőkkel való kapcsolattartás bővítése (fogadóórák, szülői fórumok/szülő klub, családlátogatások)
- támogató társas kapcsolatok szélesítésével és mélyítésével a családok tájékoztatása, irányítása a különböző szakterületekre, hogy igénybe vehessék a szociális hálót
- kapcsolattartás a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, szociális segítő munkatárssal

Kompetenciaszintek a gyermekvédelem területén:

- óvodapedagógus
- gyermekvédelmi megbízott
- intézményvezető.

Óvodapedagógus feladatai:

- a gyermekek szükségleteinek maximális kielégítése
- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek kiszűrése
- szükséges óvó-védő intézkedés megtétele
- a család megismerése, családlátogatások végzése, a megfigyelések rögzítése
- az új gyermekek beilleszkedésének elősegítése
- problémák, hátrányok felismerése, szakember segítségének kérése
- felzárkóztatás megszervezése
- tehetséggondozás megvalósítása
- egyéni gyermekdossziék vezetése
- hiányzási naplók vezetése, rendszeres hiányzás jelentése
- rendszeres konzultáció a gyermekvédelmi felelőssel.

Gyermekvédelmi felelős feladata:

- a szülők tájékoztatása munkájáról, elérhetőségéről
- tájékoztatót ad a szülők részére a gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményekről
- rendszeresen figyeli a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat, arról tájékoztatja a szülőket, kollégákat
- összehangolja az óvodai gyermekvédelmi munkát
- nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket, az intézkedéseket
- szükség esetén részt vesz családlátogatáson, fogadóórán, esetkonferencián
- kapcsolatot tart a gyermekvédelmi szervekkel
- prevenció és segítségnyújtás
- a gyermekbalesetek megelőzése, elhárítása, szükség esetén intézkedés megtétele
- a szülőket érintő kérdésekben rendszeres tájékoztatást ad
- kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, szociális segítő munkatárssal.

Az intézményvezető feladatai:

- A gyermekek mindenkifelett álló érdekeinek érvényesítése és az érvényesülés ellenőrzése.
- A vezető felelőssége kiterjed a nevelőmunka egészséges-biztonságos feltételeinek megteremtésén túl, a gyermekbalesetek megelőzésére is.
- Egészséges életmód biztosítása – rendszeres egészségügyi vizsgálatok biztosítása.
- A gyermekekkel kapcsolatos adatvédelem.
- A hátrányos helyzetű családok segítségének módjának kidolgozása a szülői szervezet és a fenntartó képviselőinek bevonásával.

- A társadalmi környezettel az együttműködés javítása, kibővítése a gyerekek oktatási esélyeinek növelése érdekében az oktatási intézményekkel, civil szervezetekkel és a kisebbségi önkormányzattal.
- A közösen megvalósított tevékenységeket megtervezve szélesíteni kell a társadalmi összefogást, a HH és a HHH gyerekek jövője érdekében.

A veszélyeztetett gyermekek nyilvántartásba vételének szempontjai:

- súlyos anyagi nehézségekhez kapcsolódó elhanyagoló nevelés
- testi – lelki bántalmazás
- erkölcstelen családi környezet
- italozó szülők
- bűnöző családi háttér
- egészségügyi okok (súlyos érzékszervi károsodás valamint súlyos tartós betegség).

Szociális segítő munkatárs támogató tevékenységei az óvodában:

- egyéni segítés, tanácsadás szülőknek, pedagógusoknak
- csoportban végzett tevékenységek, támogató (szociális csoportmunka) – előnyük, hogy egyszerre több gyermeket érnek el, és a prevenció hatékonyabban megvalósítható általuk
- közösségi tevékenységek – előnyük, hogy e módszerrel is egyszerre több gyermek érhető el, és egyes programokba a szülők is bevonhatók. A szociális segítő támogatja a gyermekvédelmi feladatok ellátását is, mivel része az észlelő- és jelzőrendszernek, így rá is vonatkozik a jelzési kötelezettség, amennyiben egy gyermek veszélyeztetettségét tapasztalja
- a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű családok segítése
- BTMN gyerekek szakemberhez való irányítása
- észlelő- és jelzőrendszeri tevékenységét: érzékenyítéssel, a veszélyeztetettség tüneteinek korai felismerésében való segítségnyújtással, a jelzés megtételének támogatásával végzi
- a szociális segítő szakmai munkáját támogató munkaformák: az esetmegbeszélések, szupervízió és az intézményen belüli belső képzések.

Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

Cél:

- tanulási zavarokat megelőző (preventív) támogató, minőségi és befogadó nevelés- oktatáshoz való hozzáférés folyamatos javítása
- a hátránycsökkentő óvodai fejlesztő programok kidolgozása és (tovább) fejlesztése
- családközpontú jó gyakorlatok összegyűjtése és elterjesztése
- szakemberek fejlesztése.

Az intézménynek az esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód követelményének biztosítása érdekében az alábbi feladatai vannak:

- az óvoda pedagógiai programjából adódó esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményét sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása
- a családi háttérből fakadó esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményét sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- az óvoda azon együttműködési kapcsolatainak meghatározása, illetve a kapcsolattartásban ellátandó feladatok leírása, melyek segíti az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének megtartását
- a szülők jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, és az ezzel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése
- a pedagógusok jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel
- kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése
- a gyermekek jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok azonosítása.

Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok:

- a pedagógus továbbképzés tudatos szervezése
- az óvodapedagógus által jól megválasztott és adekváтан alkalmazott módszerek alkalmazása
- konstruktív pedagógiai, a projektpedagógia, a tevékenységközpontú pedagógiai elvek alkalmazása.

A három év alatti gyermekek gondozása-nevelése

Óvodánkban nem számottevő a három év alatti gyermekek száma, mivel többségük bölcsődei gondozásban-nevelésben részesül. Az óvodába járó 3 év alatti gyermekek gondozását, nevelést a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 179. § (5) bekezdése, valamint a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 35. §–45/A. § figyelembe vételével végezzük.

Az óvoda kapcsolatrendszere

Az óvoda-család együttműködése

Cél:

- a hatékony nevelőmunka érdekében a szülői házzal partneri kapcsolat kiépítése
- a szülő minél szélesebb körű bevonása az óvodai életbe
- az otthon és az óvoda értékrendjének egymáshoz való közelítése

- kiegészítés és hátrányok csökkentése (nevelés, szakszolgálat, egészségügyi szolgálat)
- a gyermek kiskorúságánál fogva őt megillető családi, állami, társadalmi védelem és gondoskodás biztosítása.

Tartalmi vonatkozás:

- szülői értekezlet (évi három alkalom)
- egyéni beszélgetés (egyeztetés alapján)
- életvitel segítő tanácsadás (igény, ill. szükség szerint)
- szülői beszélgető kör az óvoda-egészségügyi szolgálat és pszichológus bevonásával
- családlátogatás (igény szerint)
- befogadás (egyeztetés alapján)
- fogadóórák (havonta), ill. igény szerint
- ünnepek, programok (évkör, munkaterv alapján)
- kirándulások (óvodapedagógusi éves terv alapján)
- szervezett részvétel a csoport életében (egyeztetés alapján)
- egészségügyi, pedagógiai, pszichológiai előadások
- tájékoztatók (szükség szerint)
- faliújság, elektronikus tájékoztató (zárt facebook csoport, csoportos kör e-mail)
- napi információ
- szülői munkaközösség működése
- nevelési értekezleteinken való részvétel (éves munkaterv szerint)
- intézményi dokumentumokba betekintés.

Óvodapedagógus feladatai:

- kapcsolattartási formák tervezése, ütemezés szerinti megvalósítása, dokumentálása
- a család, szülő megismertetése az óvoda nevelés alapelveivel, dokumentumaival (PP, Házirend, SZMSZ)
- partnerközpontú működés értékelési folyamatain keresztül a szülői elégedettség feltárása
- a családok, gyermekek megismerése, otthoni környezetükkel, élettörténetükkel, a gyermek fejlődési jellemzőivel, a rizikó- és védőfaktorokkal
- családhoz illesztett intervenciós gyakorlat alkalmazása
- a családban már meglévő pozitív értékek megőrzése, gyarapítása, alkalmazása a nevelőmunka során
- a gyermekek fejlődésében a folytonosság biztosítása, szükség esetén kompenzálás
- folyamatos kétoldalú kommunikáció, igazodva a család nyelvhasználati jellegzetességeihez
- a feladatok egységes értelmezése, az óvodai nevelés elvárásaihoz való közelítés
- a közös célok megvalósítása a gyermek harmonikus személyiségfejlesztése érdekében, együttműködési megállapodás a szülő-óvodapedagógus között
- a tanulási tevékenységek és tanulási lehetőségek kialakítása és fenntartására az otthoni és a szabadidős környezetben is
- a családok bevonódásának, elköteleződésének támogatása

Bölcsőde

Cél:

- az átmenet zökkenőmentessé tétele érdekében a jövőbeni óvodások feltérképezése
- az óvodánk népszerűsítése
- olyan tartalmi kapcsolatot kialakítása, melynek során megismerhetjük, segíthetjük egymás nevelőmunkáját.

Tartalmi vonatkozás:

- jövőbeni óvodások meglátogatása a bölcsődében
- tapasztalatcsere
- informálódás az óvodai életről
- szülői értekezlet
- beszoktatás.

A Tatabányai Sárberki Óvoda Együttműködési Megállapodást kötött a Tatabányai Egyesített Bölcsődék Sárberki Bölcsődéjével, a Szivárvány Óvoda Telephely pedig a Tatabányai Egyesített Bölcsődék Székhelyintézményével.

Az együttműködésben vállalt feladatok:

- bölcsőde-óvoda átmenet segítése, támogatása
- információátadása
- a kisgyermeknevelők, óvodapedagógusok, gyógypedagógusok közötti együttműködés, egymás szakmai tevékenységének megismerése, hospitálás
- közös programokon való részvétel.

A kölcsönös tapasztalatcsere és együttműködés hozzájárul az EFOP 3.1.5. A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása projekt sikeres megvalósításához.

Iskola

Cél: az iskolai élet megkezdésének támogatása, segítése.

Tartalmi vonatkozás:

- az iskolai élet megszerettetése
- iskolalátogatás a nagycsoportosokkal.

Óvodapedagógus feladata:

- a tanulás alapkészségeinek megalapozása, érzelmi akarati, testi, szociális, értelmi területeken
- iskolalátogatás a nagycsoportosokkal
- közös szakmai megbeszéléseken, konferenciákon való részvétel - érdeklődés egymás munkája, problémája, eredményei iránt
- szülői értekezleten való részvétel

- SNI, BTMN, tehetséges gyermekekkel kapcsolatos információk átadása, „utánkövetés”
- közös rendezvények (ünnepek, ügyességi játékok és ajándékműsorok) szervezése.

Külső kapcsolatok

Az óvoda, mint az óvodapedagógus/ gyógypedagógus hallgatók gyakorlati képzésének színtere.

A gyakorlati képzés célja, feladatai

Cél: olyan óvodapedagógusok/gyógypedagógusok képzése, akik a képesítési követelmények teljesítésével alkalmasak az óvoda és a különleges bánásmódot igénylő gyermek tudatos fejlesztésének elősegítésére, nevelésére, az egyetemes és nemzeti értékek, erkölcsi normák közvetítésére.

A gyakorlati képzés feladatai:

- Elősegíteni az eredményes óvodapedagógusi/gyógypedagógusi tevékenységekhez szükséges készségek, képességek kialakítását, a megfelelő pedagógiai identitással rendelkező szakemberek képzését.
- Bemutatni az elmélet és gyakorlat összefüggéseit, összekapcsolódásuk színtereit és módjait.
- A képzési idő egészét végig kísérő, széleskörű tevékenységrendszeren keresztül megismertetni a hallgatókat az óvodapedagógusi/ gyógypedagógusi szerepkörrel
- Fokozódó terheléssel lehetőséget biztosítani a hallgatók pedagógiai- pszichológiai, szaktárgyi és módszertani ismereteinek gyakorlati alkalmazásához a tervezésben, kivitelezésben és a folyamatok, történések s a tevékenységek elemzésében.
- Erősíteni a hallgatókban a pályamotivációt, valamint a gyermekekkel és a felnőttekkel való interakció elvárásainak való megfelelést.

Az óvodapedagógusok gyakorlati képzése külön tematika alapján folyik, melyet az ELTE gyakorlati képzésért felelős összehangol a mentorokkal együtt.

Közművelődési Intézmények:

- Jászai Mari Színház – Népház
- A Vértes Agorája
- Múzeum
- József Attila Megyei és Városi Könyvtár

Cél:

- kultúra iránti érdeklődés felkeltetése
- a művelődés iránti igény alapozása „kedvcsinálás”.

Tartalmi vonatkozás:

- kiállítások, múzeumok, művelődési intézmények programjai .

Óvodapedagógus feladata:

- kiállítások, múzeumok, művelődési intézmények programjainak látogatása.

Szakszolgálatok, megyei és Országos Szintű Szakértői Bizottságok

Cél: a segítségre szoruló, illetve a különleges bánásmódot igénylő gyermekek képességeinek differenciált fejlesztésének segítése, családok életvitelének javítása.

Tartalmi vonatkozás: hátránycsökkentés, esélyteremtés.

A kapcsolattartás formája eseti, ill. folyamatos mely kiterjed a gyermek fejlettségével, személyiségével, magatartásával összefüggő szakvélemény megkérésére, felülvizsgálatára, a szakszolgálatban ill. a gyermek óvodájában történő fejlesztésre, foglalkozásra.

A logopédus, és utazó gyógypedagógus rendszeres kapcsolatot tart az óvoda vezetőjével, és az óvodapedagógusokkal.

Óvodapedagógus feladata:

- kapcsolat felvétel a gyermekvédelmi felelős és a gyógypedagógus közreműködésével a szakszolgálatok intézményeivel
- a szülők tájékoztatása a lehetőségekről.

További kapcsolataink:

- Polgármesteri Hivatal
- Oktatási Hivatal
- Győri POK
- egészségügyi intézmények (Vadaskert Kórház és Szakambulancia, gyermekpszichiátria)
- Családok Átmeneti Otthona
- Család és Gyermejjóléti Szolgálat
- szociális segítő munkatárs
- az óvoda gyermekorvosa
- védőnői hálózat
- Zeneiskola
- Puskin Művelődési Ház
- Petőfi Tömeg és Szabadidősport Egyesület
- kisebbségi szervezetek, egyesületek.

Kapcsolattartás külföldi magyar óvodával

- Az óvoda külföldi magyar óvodával kapcsolatépítésre törekszik, és lehetőségei szerint szakmai kapcsolatot tart fenn jelenleg a Kárpátaljai és a Székelyudvarhelyi óvodával.
A kapcsolattartó személy az óvodavezető.

A pedagógiai munka dokumentációja

Cél:

- koherens dokumentáció
- egységes szerkezet, tartalom
- használhatóság.

Tartalmi vonatkozás óvodapedagógusok számára:

- **Mérési – ellenőrzés – értékelési rendszer**
önállóan kidolgozott tartalom és időintervallum alapján
 - ✓ **Csoportnapló tartalma:**
- óvoda neve és címe, OM azonosítója
- korcsoport feltüntetése, csoport neve, pedagógusai neve
- megnyitás/lezárás helye, ideje, intézményvezető aláírása, körbélyegző lenyomata
- a pedagógiai program neve
- a gyermekek neve és óvodai jele, a fiúk és lányok számának összesített adatai, ezen belül megadva: a három év alatti, a három–négyéves, a négy – ötéves, az öt–hatéves a hat–hétéves gyermekek száma, a sajátos nevelési igényű gyermekek száma, továbbá azon gyermekek száma, akik bölcsődések voltak
- a nevelési évben tankötelessé váló gyermekek névsora
- napirend, a napirend szerinti tevékenységek időtartama és tevékenységek heti rend napi bontásban
- családdal való kapcsolattartási formák tartalma
- baleset megelőzés szabályai, intézkedési terv
- nevelési feladatok (szocializációs terv), a szervezési feladatok, tervezett programok és azok időpontjai, ill. értékelések (éves terv, és ez lebontva 3 havonta)
- a gyermekek fejlődését elősegítő tartalmak (éves tevékenységi terv) a következő bontásban: egészségfejlesztő testmozgás; verselés, mesélés; ének, zene, énekes játék, gyermektánc; rajzolás, festés, mintázás, kézimunka; a külső világ tevékeny megismerése – benne matematika; (éves, és ez lebontva –tematikus terv- ill. heti terv)
- reflexiók írása félévente, részletesen a tervezésnek megfelelően
- gyermekvédelemmel kapcsolatos bejegyzések (szükség szerint) szülői nyilatkozatok (távozás, egyéb)
- fogadóórak időpontjai, emlékeztetői, értékelések szülői értekezletek időpontjai, jegyzőkönyvei
- hivatalos látogatások, a vezetői ellenőrző látogatás, a látogatás célja, időpontjai, a látogató neve és beosztása
- nyári tevékenységi terv

✓ **Egyéni fejlődési napló tartalma:**

- gyermekkel kapcsolatos adatok (név, OM azonosító)
- családra vonatkozó információk anamnézis
- családlátogatások és tapasztalatai
- megfigyelése mérési eredmények
- fejlesztési területek (testi, szociális, kommunikációs, értelmi
- képességek),
- a fejlesztés ideje és tartama, célja, tartalma, eszközök, pedagógus neve
- értékelések (évente két alkalommal az elfogadott intézményi szempontok szerint, valamint a mérési eredmények alapján), vizsgálatok, szakvélemények másolata.

Felvételi és mulasztási napló és hozzátartozó

adatlap tartalma:

óvoda neve, OM azonosítója, címe

megnyitás/lezárás helye, ideje, intézményvezető aláírása, körbélyegző lenyomata
korcsoport feltüntetése, neve

- gyermek oktatási azonosító száma, naplóbeli sorszáma, neve, születési helye és ideje, állampolgársága, nem magyar állampolgár esetén a tartózkodás jogcíme, a jogszerű tartózkodást megalapozó okirat száma, lakcíme/tartózkodási lakóhelyének címe, felvétel időpontja, apja (törvényes képviselője) neve, anyja születéskori neve
- az igazolt és igazolatlan hiányzások havi és éves összesítése (adatlapon napi, havi és éves összesítés)
- a szülők napközben elérhető telefonszáma
megjegyzés rovatba: SNI gyermekekre vonatkozóan a szakvéleményt kiállító szakértői bizottság neve, címe, a szakvélemény kiállításának időpontja és száma, az elvégzett felülvizsgálatok, továbbá a következő kötelező felülvizsgálat időpontja
megjegyzés rovatba: elhelyezés megszűnésének ideje, indoka (költözés, átvétel, iskolába lépés).

További dokumentumaink:

- Kabinet munkatervek és beszámolók
- Statisztikák aktualizálása (óvodapedagógusok és gyógypedagógusok)
- Munkaközösségi tervek
- Gyermekvédelmi munkaterv és beszámolók.

Tartalmi vonatkozás gyógypedagógusok számára:

✓ Mérési – ellenőrzés – értékelési rendszer

- **Egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs ellátás Egyéni fejlődési lap (külív)**

Tartalma:

- óvoda neve és címe, OM azonosítója
- a gyermek adatai: neve, születési hely, idő, anyja születési neve, lakcím, a tanév feltüntetése
- megnyitás/lezárás helye, ideje, intézményvezető aláírása, körbélyegző lenyomata
- a külívet vezető pedagógus neve, a külív vezetésének időpontja
- a sajátos nevelési igény megállapításával kapcsolatos adatok: a sajátos nevelési igényt megállapító szakértői bizottság neve, címe, a szakértői vélemény száma, kiállításának időpontja, a sajátos nevelési igényt megalapozó diagnózis (megnevezés), a szakértői véleményben – a fejlesztési területre, módszerekre, eszközökre, a fejlesztés időtartamára, gyakoriságára, stb.vonatkozóan – megfogalmazott javaslatok, a felülvizsgálat időpontja, megállapításai, javaslatai
- a tanuló fejlesztésében közreműködő pedagógus: a tanév feltüntetése: az intézmény alkalmazásában álló pedagógus neve, utazó tanári hálózat keretében biztosított pedagógus neve, a küldő intézmény típusa, a küldő intézmény neve, címe
- a tanuló részére biztosított pedagógiai szolgáltatások: a szakszolgáltatás megnevezése, a szakszolgáltatást biztosító intézmény, a fejlesztés időtartama, megjegyzés
- a habilitációs, rehabilitációs célú foglalkozások: a tanév feltüntetése, a fejlesztés időtartama, heti óraszám, a fejlesztés területei, a fejlesztő szakember végzettsége és szakképzettsége.

- **Egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs ellátás Egyéni fejlődési lap (betétív)**

Tartalma:

- név, fejlesztési terület
- a pedagógus neve, szakképzettsége
- csoportos foglalkozás esetén a csoport tagjai
- sorszám, időpont, a foglalkozás tartalma, módszerei, eszközei, megjegyzés, aláírás.

▪ **Fejlesztési terv**

Tartalma:

- gyermekkel kapcsolatos adatok: név, születési idő
- szakértői vizsgálat időpontja
- a fejlesztés heti óraszám, a fejlesztés területei
- a felülvizsgálat időpontja
- a fejlesztést végző szakember neve, végzettsége
- a fejlesztési területek 3 havi bontása.

▪ **Gyermekportfólió**

Tartalma:

- a gyermek szakvéleménye
- fejlesztési terve
- Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs ellátás Egyéni fejlődési lap kül-, és belíve
- felülvizsgálati kérelem
- félévi-, és év végi gyógypedagógiai értékelés
- amennyiben van, a gyermek diagnózisához kapcsolódó orvosi lelet, vélemény.

A pedagógiai szakmai munka eredményessége

A pedagógiai programban meghatározott feladatok végrehajtásának szempontjai. Értékeli a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programjában meghatározott feladatok végrehajtását, a pedagógiai-szakmai munka eredményességét

Az éves Munkatervben, az éves Beszámolóban, az Intézményi önértékelésben (pedagógusvezető-intézmény), az Intézkedési tervekben, Továbbképzési programban, Beiskolázási tervben, valamint a csoporttal kapcsolatos operatív dokumentációkban a mérések-értékelések eredménymutatói alapján nyomon követhető a Pedagógiai Program céljainak megvalósulását szolgáló részcélok, feladatok minősége.

Cél:

- Az estleges képesség- és részképesség-hiányosságok megelőzése, csökkentése egyéni sajátosságokra alapozott egyéni vagy mikro csoportos formában.
- A tankötelezettség időbeni megkezdéséhez szükséges jártasság, készség, képesség kialakítása, a programban meghatározott iskolaérettségi kritériumok elérése.

Feladat:

- A hátrányok leküzdése, csökkentése, esélyegyenlőség biztosítása érdekében a gyermekek lehető legkorábban történő bevonása az óvodai nevelésbe.

- A gyermekek jártasság-, készség- és képesség struktúráinak feltérképezése, folyamatos megfigyelése, mérése, a fejlődés menet követése.
- Esélyteremtő környezet kialakításával, a mérési eredményekre épülő különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásával hatékony és eredményes fejlesztés.
- Szükség esetén fejlesztő terápia alkalmazása, segítő szakemberek bevonása, egyéni fejlesztési tervek készítése.
- Az egyéni fejlődési ütemhez igazított módszerek, hozzárendelt eszközök megválasztása.
- Fejlesztő értékelés.
- Folyamatos konzultáció.
- A napi tevékenység tudatos tervezése.
- Folyamatos visszacsatolásra épített tervezés, szabályozás.
- Szülők megnyerése, bevonása, együttműködési megállapodás készítése.
- Folyamatos megfigyelések a gyerekekről (szokásai, kedvelt tevékenységei, motiválhatósága, együttműködési képessége).
- A hiányzások minimalizálása.

A gyermekekkel kapcsolatos mérés, értékelés

- Anamnézis felvétele
- Megfigyelés
- Szintfelmérés, a gyermekek megismerésének és fejlesztésének dokumentálása (Fejlődés nyomon követő dokumentumban a bemeneti-köztes-kimeneti mérés, 5-6 éves gyermekek mérése DIFER, Sindelar, SZÓL-E?, TROG, GMP)
- Nevelési terv
- Éves terv
- Tematikus terv/projektterv/heti/napi tevékenység/foglalkozási terv
- Egyénre szabott fejlesztési tervek kidolgozása
- Csoport hagyomány, szokásrendszer, szervezési feladatok
- Gyermekportfólió.

A nevelőmunka ellenőrzése-értékelése

Óvodapedagógus feladatai:

- Nevelőmunkánk ellenőrzése és értékelése a gyermekek egyéni fejlődési lapjának vezetésével történik, mely az adott időszak nevelési tervére épül.

- A gyermekek időszerű fejlettségéről fél évkor és év végén, a törvényi kötelezettségnek megfelelően, tájékoztatást adunk a szülőknek.
- A nevelés során elért eredményeket, illetve a sport, versenyeredmények, elismeréseket, elégedettségmérés eredményeit az éves értékelésben rögzítjük.
- Óvodánk a DIFER mérési rendszert alkalmazza.

Óvodavezető feladatai:

A dokumentációk ellenőrzése, értékelése

Szemponatok:

- tartalom és forma egysége
- távlati és szakaszos tervezés egysége
- szakmai tartalom
- ténylegesség
- dokumentumok egymásra épülése .

Ideje: nevelési évenként két alkalommal.

Nevelőmunka ellenőrzése – értékelése

Az ellenőrzés területei:

- csoportban végzett nevelőmunka
- egyéni fejlesztés nyomon követése
- kapcsolattartás a szülőkkel.

Szemponatok:

- az éves munkatervben megfogalmazott feladatok
- korcsoport fejlettségi szintje
- a gyermek fejlődési üteme és ismerete.

Ideje: munkatervnek megfelelően, alkalmasszerűen.

A nevelőmunka ellenőrzése – értékelése csoportlátogatások alkalmával, a megfigyelési és önértékelési szempontok szerint történik.

Az óvodavezető az alábbiakkal biztosítja a mérési, értékelési eredmények beépítését a nevelési- tanulási folyamatba:

- Az összegyűjtött a mérési adatokat, eredményeket felhasználja a stratégiai dokumentumok elkészítésében.
- A kollégákkal megosztja a nevelési – tanulási eredményességről szóló információkat, a mérési eredményeket elemézi, és levonja a szükséges szakmai tanulságokat.
- Elvárja a gyermekekről készített fejlődési napló rendszeres vezetését, s azt, hogy a tapasztalatokat az óvodapedagógusok felhasználják a gyermekek fejlesztése érdekében.

Az óvodavezető irányításával biztosítja a fejlesztő célú értékelést, melynek keretében:

- A nevelőtestület kialakította a gyermekek értékelésének közös alapelveit és követelményeit, melyekben hangsúlyosan megjelenik a fejlesztő jelleg.
- Az intézményben a fejlesztő célú visszajelzés beépül a pedagógiai kultúrába.
- A fejlesztő célú értékelés megjelenik a vezető saját értékelési gyakorlatában.

Intézményünkben a tervezés és a nevelőmunka ellenőrzésének nyomon követéséről feljegyzés készül a csoportnaplókban.

Az intézmény vezetése, a nevelési tanulási eredményességről szóló ismeretek belső nyilvánosságának biztosításáról az éves munkaterv értékelésében gondoskodik.

Irodalomjegyzék

- Pereszlényi Éva: Az óvodák szakmai fejlesztése, Bp. 1994. 101-125.
- Pereszlényi Éva: A HOP szakmai feltételrendszere
- Nemzeti Alaptanterv. Korona Kiadó, 1995.
- Dr. Isépy Mária: Gyógypedagógia
- Villányi Györgyné: Tanulmányok a kisgyermeknevelésről. OKKER 1996.
- Fábrián Katalin: Tevékenységközpontú óvodai nevelési program
- Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel, Szolnok 1995.
- Maria Montessori: A gyermek felfedezése, Bp. Herder Kiadó 1995.
- Salló Katalin: Játszva a tanulási kudarcok ellen, oktatási segédanyag, 2003.
- Óvodai nevelés kompetenciaterület: Sulinova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus –továbbképzési Kht
- Kiegészítő könyvek: Sulinova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus –továbbképzési Kht.
- Dr. Tótszöllőssyné Varga Tünde Mozgásfejlesztés az óvodában
- A családközpontú pedagógia gyakorlata: http://www.efop311.hu/wp-content/uploads/2018/05/a_csaladkozpontu_pedagogia_gyakorlata_tananyag.pdf
- Adaptációs kézikönyv: Gyakorlati útmutató integráló pedagógusoknak
- Gosztonyi Nóra-Szaffner Éva: Sérülésspecifikus eszköztár autizmussal élő gyermekek, tanulók együttneveléséhez
- Gósy Mária - Gráf Rózsa: Beszélgessünk a kisbabával! Javaslatok, ötletek szülőknek a csecsemők és kisgyermek beszédelőképzéséhez, beszédindításához és beszédfejlesztéséhez
- Liz Hannach: Te is tudod! Hogyan foglalkozunk autizmussal élő kisgyermekkel? Gyakorlati útmutató szülőknek, bölcsődei gondozónőknek, óvodapedagógusoknak, tanítóknak, pedagógiai asszisztenseknek, gyógypedagógusoknak az autizmussal élő kisgyermekkel való foglalkozáshoz.
- Rosta Katalin: Add a kezéd! (A korai fejlesztés és speciális óvodai nevelés programja)
- A mentális fejlődés segítése sajátos nevelési igényű gyermekeknél

Érvényességi rendelkezés

A Tatabányai Sárberki Óvoda pedagógiai programja 2020-ban készült.

Érvényessége:

Az óvodavezető jóváhagyását követően a kihirdetés napján 2021.09.01. lép életbe és visszavonásig érvényes. Ezzel egy időben hatályon kívül helyeződik a/2018.(09.28) határozatszámom jóváhagyott Pedagógiai Program.

Területi hatálya kiterjed:

- Óvoda területére
- az óvoda által szervezett – a pedagógiai program megvalósításához kapcsolódó – óvodán kívüli programok helyszínére

Személyi hatálya kiterjed:

- az óvodával jogviszonyban álló minden óvodapedagógusra és a pedagógiai munkát közvetlen segítőkre
- továbbá azon személyekre, akik az intézményekkel jogviszonyban nem állnak, de részt vesznek az feladatainak megvalósításában

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata:

A Pedagógiai Programban megfogalmazott célok, és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja. Az óvodapedagógusok szakmai munkaközössége minden nevelési év végén, írásban értékeli a Pedagógiai Programban megfogalmazott általános és speciális célok és feladatok megvalósulását.

A Pedagógiai Program módosítása:

A Pedagógiai Program módosítására javaslatot tehet a(z):

- óvodavezető
- nevelő testület bármely tagja
- szakmai munkaközösség
- szülői szervezet
- óvoda fenntartója

A pedagógiai program módosítását az érvényes és hatályos jogszabályok alapján a nevelőtestület fogadta el, fenntartói jóváhagyásra nem volt szükség. A módosított és jóváhagyott pedagógiai programot, 2021.09.01. napjától kell bevezetni.

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

A Pedagógiai Program nyilvános. 1 – 1 példányát a nevelőtestületi szobában, ill. az óvodatitkár irodájában helyezük el, ahol bárki megnézheti az óvoda nyitvatartási idejében.

Egy – egy példánya a következő személyeknél, intézménynél, illetve további helyeken található:

- óvoda fenntartójánál,
- óvoda irattárában,
- óvoda vezetőjénél,
- telephelyen
- óvoda csoportjaiban.

Módosításának indoka lehet

- jogszabályi változás
- fenntartó által meghatározott feladatváltozás
- a nevelőtestület munkatervében szereplő évenkénti felülvizsgálat eredménye alapján tett javaslat

Tájékoztatás a pedagógiai programról

A kiscsoportos gyermekek szülei számára tartott első szülői értekezlet alkalmával az óvodavezető vagy az általa átruházott hatáskörben megbízott személy átfogó tájékoztatást nyújt a pedagógiai program tartalmáról.

Az óvodával később jogviszonyt létesítő gyerekek szüleinek az óvodavezető vagy az általa átruházott hatáskörben megbízott személy előre egyeztetett időpontban nyújt tájékoztatást az óvoda pedagógiai programjáról, mely az óvoda honlapján is folyamatosan megtekinthető.

A fentiekén túl a szülők bármely szülői értekezleten tájékoztatást kérhetnek az óvoda vezetőjétől, vezető-helyettesétől és a csoportos óvodapedagógusoktól.

A pedagógiai programmal kapcsolatos kérdéseket a nevelési év ideje alatt bárki, bármikor felteheti az intézmény vezetőjének, aki azokra az ügyintézési határidőn belül érdemi választ ad. Ennek pontos időpontja a szülővel történő előzetes egyeztetés alapján kerül meghatározásra.

Szóbeli érdeklődésre a szülő szóbeli tájékoztatást kaphat az óvoda képviselőjére jogosult személyektől. Írásbeli kérés a nevelési év ideje alatt bármikor benyújtható az óvodavezető-helyettesnek címezve, aki az ügyintézési határidőn belül írásbeli tájékoztatást nyújt.

Legitimációs záradék

1.) **Készítette:** Tatabányai Sárberki Óvoda nevelőtestülete

Dátum: Tatabánya, 2020. december 14.

2.) A Tatabányai Sárberki Óvoda módosított pedagógiai programjában foglaltakkal kapcsolatban magasabb jogszabályban – 20/212. (VIII.31.) EMMI rendelet 118. § (3) bek. a) pont. – biztosított véleményezési jogát korlátozás nélkül gyakorolta és a dokumentumról **szakmai véleményt alkotott** az intézményben működő szakmai munkaközösség.

Dátum: Tatabánya, 2020. december 14.

.....*Falcsin U. Nóra*.....

szakmai munkaközösség-vezető

3.) A Tatabányai Sárberki Óvoda módosított pedagógiai programjában foglaltakkal kapcsolatban az óvoda nevelőmunkát segítő alkalmazottai a **tájékoztatást megkapták.**

Dátum: Tatabánya, 2021. január 15.

.....*Kelcsin Tiudé*.....

a nevelőmunkát segítő alkalmazottak nevében

4.) A Tatabányai Sárberki Óvoda módosított pedagógiai programjáról magasabb jogszabályban - Nkt. 72. § (5) bek.- biztosított jogok alapján a szülői közösség **a tájékoztatást megkapta.**

Dátum: Tatabánya, 2021. január 15.

.....*Kelcsin Tiudé*.....

a szülői közösség nevében

- 5.) A Tatabányai Sárberki Óvoda módosított pedagógiai programjában a magasabb jogszabályban - 20/2012. (VII. 31.) 128. § (6) bek. – megfogalmazott elvárás alapján kidolgozott helyi egészségnevelési programot, a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készítette el, melyhez az óvoda vezetője beszerezte az óvodapszichológus véleményét is.

Dátum: Tatabánya, 2020. december 14.

.....
.....

védőnő

óvodapszichológus

- 6.) Az Nkt. 26. § (1) bekezdése alapján Hetzmann-né Begala Anna mint a Tatabányai Sárberki Óvoda vezetője nyilatkozom, hogy a pedagógiai program jelenlegi módosítása a fenntartótól többletfinanszírozást nem igényel.

.....
Intézményvezető

Ph

- 7.) Az óvoda nevelőtestülete magasabb jogszabályban meghatározott elvárás alapján, át nem ruházható jogkörében –(Nkt. 26. § (1) bek, és Nkt. 70. § (1)-(2) – biztosított döntési hatáskörében 1./2021. (01.14.) számú határozatával **elfogadta**.

Dátum: Tatabánya, 2021. január 14.

.....
.....

a nevelőtestület nevében

- 8.) Az óvoda nevelőtestülete által elfogadott módosított pedagógiai programot az óvoda vezetője magasabb jogszabályban (Nkt.26. § (1) meghatározott **döntési hatáskörében** 2./2021. (01.15.) határozatszámom **JÓVÁHAGYTA**.

Dátum: Tatabánya, 2021. január 15.

.....
óvodavezető

Melléklet

A nevelőtestület által meghatározott elvek

Etikai normák

Az intézményünkben, óvodánkban dolgozó pedagógusok, és nem pedagógus munkakörben dolgozók személyiségével, munkavégzésével, szakmai felkészültségével, megfelelésével összefüggő és elvárando etikai normák:

- A pedagógusok, alkalmazottak a munkaköri leírásuknak megfelelően dolgoznak, a munkaidő/munkarend pontos betartásával.
- Felkészülten vesznek részt, a Pedagógiai Program es egyéb intézményi dokumentumok kidolgozásában, érvényesítésében.
- Az intézmény állagát, vagyontárgyainak épséget megóvják, védik az intézménybe járó gyermekek és dolgozók biztonságát, takarékoskodnak az energiaforrásokkal.
- Az intézmény érdekeit érintő külső megbízatásairól tájékoztatják az intézmény vezetőjét.
- Fellépnek az erkölcsiséget veszélyeztető megnyilvánulások, jelenségek ellen,
- Szilárd világnézeti tekintélyük van, amelynek alapja a szilárd jellem es a magas szintű szakmai felkészültség.
- A gyermekek jelenlétében a kollégákat, az intézmény dolgozóit es a szülőket nem minősítik.
- A pedagógusok es az alkalmazottak az adott munkaterületüknek megfelelő balesetmentes, es esztétikus öltözékben dolgoznak.
- Amennyiben erkölcsi serelem éri okét, állásfoglalásért az intézmény etikai bizottságához fordulnak.
- Betegség esetén csak abban az esetben végzik tovább a munkájukat, ha az a gyermekekre, kollegaira es magara nézve sem artalmas.
- Amennyiben politikai szerepet vállalnak, azt időben es térben határozottan elkülönítik a nevelői munkától.
- Egész személyiségével képes spontán es egyéni módon kifejezni értékrendjét, magatartása konkurens, amely a szavak tettek es érzelmek egységét tükrözi.
- Legfontosabb ismerve a tolerancia es a türelem.
- Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik, átfogó es speciális kérdéseinek felvetésében, képviseli az óvodapedagógusi szakterület etika kérdéseit.

- Betartja a pedagóguspálya jogi es etikai normait, törekszik saját személyiségének fejlesztésére, nyitott a pedagógiai tevékenységre vonatkozó kritikára.

Az intézményeinkben dolgozó alkalmazottak munkahelyi, szakmai kapcsolatainak etikai normái

- A vezető és a beosztottak kapcsolatát a korrektség, tárgyilagosság, őszinteség, kölcsönös bizalom es tisztelet jellemzi.
- Az alkalmazottak sem tetteikkel, sem nyilatkozataikkal nem csorbíthatják az intézmények es a szakma jó hírnevet.
- A pedagógus munkakörben foglalkoztatottak, a pedagógiai munkát segítő munkatársak a szülők reális igényeit figyelembe veszik, kéréseit, észrevételét minden esetben továbbítja az arra neteké személyeknek.
- Az alkalmazotti kor tagjai kölcsönösen megbecsülik es tisztelik egymást, hatékony munkakapcsolat kialakítására törekednek.
- A vezető beosztásban dolgozók illetve a pedagógusok és a segítő munkatársak kiállnak egymásért a szülők és a külvilág előtt.
- Szakmai vitájukat a tárgy szerűség es a tolerancia jellemzik.
- A pedagógiai munkát segítő alkalmazottak /dajkák, kertész, óvodatitkárok, pedagógiaiasszisztensek az óvodában es saját csoportjukban az óvodapedagógusok által megfogalmazott es alkalmazott nevelési es pedagógiai módszerekhez igazodnak.
- Az alkalmazott elvárhatja emberi méltósága es személyi jogainak tiszteletben tartását es egyben kötelességé másokkal szemben ugyanezt gyakorolni.
- Nyilvános szereplést csak akkor vállal, ha az intézményeket hitelesen, felkészültén tudja képviselni, es arra engedélyt, felhatalmazást kapott az intézmény vezetőjétől.
- A nevelő kozosseg figyelmesen es gondoskodással fogadja az új munkatársakat, - különös tekintettel a pálya kezdőkre - kezdeményezik, segítik a sikeres beilleszkedésüket.
- A pedagógus, a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott kollega, mint minden ember, tévedhet, hibázhat. A hibák megbeszélése, illetve a kijavításokra törekvés azonban etikai kötelességé.
- A más nevelési- oktatási szakemberrel való kapcsolatot a tárgyilagosság, szakmai őszinteség, kölcsönös bizalom jellemzik.
- Ismeri a tevékenységek szervezéséhez szükséges módszertani eljárásokat, az óvodai nevelés tartalmat meghatározó alap dokumentumokat, az óvodai nevelés

tevékenységi formák célját, feladatait, szerepet a gyermek személyiség fejlődésében.

- Szakszerűen fejezi ki magát szóban és írásban, a pedagógiai pszichológiai módszereket, eljárásokat alkalmazására, a tudás területek közötti összefüggéseket.

A gyermekekkel való kapcsolat etikai normái

- Intézményeink valamennyi munkatársa a gyermekek jogait mindenkor tiszteletben tartja, egyben erkölcsi kötelességének tekinti a jogok betartását és betartatását.
- Minden alkalmazott arra törekszik, hogy pozitív érzelmet közvetítő, elfogadó, elsősorban a gyermek testi, szellemi, erkölcsi fejlődését előmozdítsa, önmegvalósítását szem előtt tartó feltétel nélküli szereteten alapuló magatartásával közeledjen a reá bízott gyerekek felé.
- Nem tanúsítanak elutasító magatartást egyetlen gyermekkel szemben sem, és a gyermekek közötti rokonszenv alapján sem tesznek különbséget.
- Döntéseiket a gyermekek érdekét és érdeklődését szem előtt tartva hozzák meg.
- A gyermekek kapcsolatában törekednek a másság elfogadására, együttérzésre, készségek kialakítására figyelmességre nevelnek.
- Az erkölcsi értékek megítélésében a nevelőtestület egységben lép fel, az értékeket tekintve az intézmény nevelési programjában foglaltaknak megfelelően, hangsúlyozottan a következő értékekre: az ember méltósága, a munka tisztelete és megbecsülése, a műveltség, az igazságosság, a becsületesség, a jóság és a szolidaritás.
- Magánéleti problémáit nem viszi a gyermekek közé.
- A gyermekek értékelése során a pedagógus gazdag eszköztárat alkalmaz, tapintattal, felelősen mérlegel az egyéni képességek, sajátos körülmények és az objektív norma rendszerének egyeztetése során.
- Akkor alkalmaz fegyelmezést, amikor szakmai szempontból ezt tartja a legcélravezetőbb pedagógiai eljárásnak.
- A fegyelmezés alapja a testi és szóbeli sérelmek elkerülése, a közös tevékenységeket zavaró, valamint a saját és mások fejlődését gátló, romboló cselekedetek megítélésé, az intézmény nevelési programjában foglaltaknak megfelelően. Ezek alkalmazásakor nem befolyásolhatja a pedagógust negatív érzelem.
- A gyermekek bántalmazásáról, ellátatlanságáról, gondozatlanságáról testi-félik, erkölcsi veszélyeztettségéről tapasztalataikat azonnal jelenti az óvoda vezetőjének és a megbízott gyermekvédelmi felelősnek.
- Képes minden gyermekben meglátni az értéket, és szeretettel viszonyul a gyermekhez, megértéssel a családok problémáihoz.

- A gyermek egyéni szükségleteit figyelembe vévén, olyan pedagógiai helyzeteket teremt, amelyek eleségítik a gyermekek értelmi, érzelmi, szociális, erkölcsi fejlődését, egészséges életmód kialakítását.
- Nem büntet, a fegyelmezés választások lehetőségéből áll, melyek végeredményé nem lehet negatív a gyermeki jogokat figyelembe véve.

A szülőkkel való kapcsolat etikai normái

- A pedagógus és a szülő kapcsolata egyenrangú személyek partneri kapcsolata, amely egyetlen területen, mégpedig a pedagógia kompetencia területén aszimmetrikus.
- Itt szaktudása alapján, az óvodapedagógus vezető szerepe érvényesei.
- Intézményeink tiszteletben tartják és elfogadják a család elsődleges nevelő hatását, amennyiben ez a gyermekek biztonságát nem veszélyezteti.
- A kapcsolat alapja a kölcsönös tisztelet és megbecsülés.
- A szülőkkel való találkozások során, és egyéb alkalmakkor kújonosén ügyel intézményeink a gyermekek és szüleik jó hírnevéhez fűződő jogainak érvényesülésére.
- A szülői értekezleteken a pedagógus az egész csoportot érintő kérdéseket, gondokat, feladatokat tárgyalja, hátrányosan egyik szülőt sem különböztetheti meg.
- A tudomásra jutott (családi életére és a gyermekekre vonatkozóan) információkat csak a gyermek érdekében adhatja tovább, olyan személyeknek, akik erre jogosultak. /pi. Bíróság, Gyámhatóság/
- A nem pedagógus munkakörben dolgozó de a munkát segítő alkalmazottak, részletes információt nem adhatnak a gyermekről, az óvodapedagógushoz kell irányítaniuk a szülőt.
- Intézményeink munkatársai a szülők között nem tesznek különbséget, kapcsolataik egyenlők.
- A pedagógusok a pénzgyűjtési igényeknek ellenállnak. Amennyiben intézményeink szabályai ezt lehetővé teszik, csak a szülők teljes körű egyetértésével teszik, és pontos elszámolást készítenek a szülők fele.

A titoktartás etikai normái

- Intézményeink munkatársainak titoktartási kötelezettsége van minden olyan információra vonatkozóan, amelyek az intézmény gyermekeivel és annak hozzátartozóival kapcsolatos.
- Az elhangzott információt titokként kezeli és együttműködésre, kölcsönösségre és segítő kommunikációra épül.
- A titoktartási és szakmainak tekinthető információ átadására vonatkozó kötelezettség

közötti ellentmondást a pedagógus az emberi méltóság tiszteletben tartásával, saját etikai és szakmai belátása alapján, a konkrét esetekben hozott egyedi döntésekkel és az odavezető engedélyével oldhatja fel.

- Az információkat csak a gyermek érdekében tevékenykedő személyeknek vagy intézményeknek adhatják át, megfelelő körültekintés mellett.
- Munkatársaink a szülők és a gyermekek jelenlétében nem nyilváníthatnak elmarasztaló véleményt, sem az óvodával, sem az összes partnerrel kapcsolatban.
- Az intézmények belső életével kapcsolatos információk szolgalmi titokként kezelendők. Illetéktelen személyeknek tovább nem adhatók.
- A pedagógusok, a pedagógiai munkát segítők közötti nézeteltérések, viták, a konfliktusok kezelése a gyermekközösség és a szülők kizárásával történik.
- A szülőkkel és a szakmai munkát segítő munkatársakkal való együttműködés során, a gyermekekről elhangzott információt titokként kezeli, és együttműködésre, a kölcsönösségre és a segítő kommunikációra épül.
- Az interneten fellelhető közösségi oldalakat (Facebook, twistre...) mindenki csak saját maga céljára, felelősségére használhatja, ezekre az oldalakra képeket feltölteni - a személyiségi jogok védelmében - kizárólag az adott személy beleegyezésével lehet.
- Az óvodáinkról, illetve az intézményeinken belül történt eseményekről, azok résztvevőiről, beleértve az összes partnert a fent említett szabályok követendőké.
- A szülők nyilatkozata alapján, az óvodák eseményeiről a honlapon lehet tájékozódni.

Jegyzőkönyv

a Tatabányai Sárberki Óvoda nevelési értekezletéről

Ikt. szám: 2/22/2021.

Helye: Tatabányai Sárberki Óvoda 2800 Tatabánya Sárberki ltp. 502.

Ideje: 2021. január 14.

Téma: Az EFOP - 3.1.5.-2016-0001 A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása elnevezésű európai uniós projekt keretein belül vállalt pedagógiai program felülvizsgálatának és módosításának bemutatása, a pedagógiai program elfogadása.

Jelenlévők: 25 fő a jelenléti ív szerint

Igazoltan hiányzik: 0 fő

Igazolatlanul hiányzik: 0 fő

1. Az értekezlet folyamata

Duzsikné Barnafi Márta óvodavezető helyettes/támogató szakértő üdvözli az egybegyűlteket. Javaslatot tesz jegyzőkönyvvezetőnek Vig Erzsébet Marianra, hitelesítőnek Varga Mariettára és Laczkó Máriára.

Felszólítja a nevelőtestületet, hogy nyílt szavazással szavazzanak a jelölt személyekre.

A nevelőtestület egyhangúan megszavazta jegyzőkönyvvezetőnek Vig Erzsébet Mariant, hitelesítőnek Varga Mariettát és Laczkó Máriát.

2. A pedagógiai program módosításának összegzése

Hetzmann-né Begala Anna intézményvezető ismerteti az értekezlet tervezett szakmai programját.

Felkéri Duzsikné Barnafi Márta támogató szakértőt, hogy ismertesse a pedagógiai program módosításának összegezését, melynek dokumentációit a kollégák email formában megkapták és véleményüket arról megfogalmazták.

Hozzászólások:

- Hozó Andrea Krisztina óvodapedagógus:
 - Örömmel fogadtam a bölcsőde-óvoda átmenet kibővítését pedagógiai programunkban, mivel sok gyermek érkezik a bölcsödéből, és fontosnak találom

az együttműködési megállapodás megkötését a két intézmény között. A módosított pedagógiai programot elfogadom.

- Kovács Orsolya gyógypedagógus:
 - Összeszedett, rendezett, jól felépített munka, örülök, hogy az új innováció bekerült a programba. A módosított pedagógiai programot elfogadásra javaslom.
- Horváthné Kálmán Edit óvodapedagógus/óvodapedagógiai kabinetvezető:
 - A gyermekközösségi nap megrendezésével, az óvoda és a családok közötti kapcsolat még elmélyültebbé és hatékonyabbá válik, ami a gyermekek érdekeit tartja szem előtt. A módosított pedagógiai programot elfogadom.

A nevelőtestület tagjai szavaztak a módosított pedagógiai program elfogadásáról:

Eredmény: 100 % támogatta

0 % nem támogatta

0 % tartózkodott

Az intézményvezető megállapítja, hogy a módosított pedagógiai program bevezetését 2021. szeptember 01-től a nevelőtestület 100 %-ban elfogadta.

Határozat:

Az 1 /2021. (01.14.) számú határozattal, a Tatabányai Sárberki Óvoda nevelőtestülete elfogadta a pedagógiai program módosítását.

Több hozzászólás nem lévén Hetzmann-né Begala Anna intézményvezető az értekezletet bezárta.

Tatabánya 2021. január 14.

Vig Erzsébet Marian
jegyzőkönyvvezető

Hetzmann-né Begala Anna
intézményvezető

Varga Marietta
hitelesítő

Laczkó Mária
hitelesítő

Jelenléti ív

Készült 2021. január 14-n, a Tatabánya Sárberki Óvoda a módosított pedagógiai programról szóló neveléstudületi értekezletén

	NÉV	BEOSZTÁS	ALÁÍRÁS
1.	Átsné Nedermann Erika	óvodapedagógus	Áts N. Erika
2.	Chrisziánné Szekér Izabella	óvodapedagógus	Chrisziánné Szekér Izabella
3.	Csapó Viktória	óvodapedagógus	Csapó Viktória
4.	Duzsikné Barnafi Márta	óvodavezető h./támogató szakértő	Duzsikné Barnafi Márta
5.	Fakliné Venczel Nóra	óvodapedagógus	Fakliné V. Nóra
6.	Hetzmann-né Begala Anna	intézményvezető/támogató szakértő	Hetzmann-né Begala Anna
7.	Hortváthné Kálmán Edit	óvodapedagógus	Hortváthné Kálmán Edit
8.	Hozó Andrea Krisztina	óvodapedagógus	Hozó Andrea Krisztina
9.	Kálmán Tímea	óvodapedagógus	Kálmán Tímea
10.	Kaszás Hajnalka	óvodapedagógus	Kaszás Hajnalka
11.	Kovács Orsolya	gyógy pedagógus	Kovács Orsolya
12.	Krisztián Erika	óvodapedagógus	Krisztián Erika
13.	Laczkó Mária	óvodapedagógus	Laczkó Mária
14.	Lakosné Lódi Csilla	óvodapedagógus	Lakosné Lódi Csilla
15.	Molnár Istvánné	óvodapedagógus	Molnár Istvánné
16.	Pinténné Mrázik Marian	óvodapedagógus	Pinténné Mrázik Marian
17.	Pőczéné Kun Bernadett	óvodapedagógus	Pőczéné Kun Bernadett
18.	Selymesné Samu Mária Magdolna	óvodapedagógus	Selymesné Samu Mária Magdolna
19.	Szabó Tímea	óvodapedagógus	Szabó Tímea
20.	Török Rebeka Eszter	óvodapedagógus	Török Rebeka Eszter
21.	Varga Marietta	gyógy pedagógus/támogató szakértő	Varga Marietta
22.	Varga-Iványi Lídia	óvodapedagógus	Varga-Iványi Lídia
23.	Vargáné Szakál Anikó	óvodapedagógus	Vargáné Szakál Anikó
24.	Vig Erzsébet Marian	telephely v. h./támogató szakértő	Vig Erzsébet Marian
25.	Zrínyiné Csanádi Györgyi	óvodapedagógus	Zrínyiné Csanádi Györgyi
26.			
27.			